DR. M.W. ROYSE 1-16-42
ROOM 300 DEWOLL BUILDING
700 - 12 ST. N. W.
WASHINGTON, D. C.

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas Canal 8010-8011.
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.
IN TWO PARTS

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.
PART ONE

No. 252 | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Antradienis, Spalių-October 28 d., 1941 | Kaina 3c | VOL. XXV

GERBKIT SAVO KALBĄ IR TAUTOS PALIKIMĄ

SUSIRĖMIMAI RYTUOSE

Rusų pranešimai paskelbė apie nesenai įvykusius rusų-japonų susirėmimus Sibiro pasienyje. Tiesa, panašių rusų-japonų susirėmimų tose vietose jau auksčiau buvo, bet šiandie tiems įvykiams priduodama daugiau svarbos, nes paskutiniosiomis savaitėmis plačiai skleidžiami gandai apie Japonijos pasiruošimus Rusijos pasienyje ir apie galimą Japonijos invaziją Rusijon.

Tokios invazijos niekas nesitikėjo ir negalėjo tikėtis tada, kai Rusija buvo sudariusi su Vokietija taiką, bet šiandie, kai Hitlerio legijonai jau prie Maskvos vartų, labai galima, kad Japonija pabandytų savo laimę Sibire.

•

ARGI?

Paskutiniuoju laiku mūsų komunistai, — kurie nėra nė lietuviai, nes jie pardavė už trisdešimt skatikų savo įgimtąją teisę vadintis lietuviais, nė nuoširdūs ir teisingi šio krašto piliečiai, nes tam jie neturi teisių ir savo darbais įrodė tos teisės ir priviligejos neverti, — paskutiniuoju laiku tie žmonės be principų, be tautos ir be valstybės visiems tikriesiems lietuviams ir geriesiems šio krašto piliečiams užmetinėja antivalstybingumą ir pronaciškumą.

Deja, parašytas žodis — neišdildomas. Šiandie mums užtenka tik pažvelgti komunistinėn pseudolietuvių spaudon, pavartyti netolimos praeities jų laikraščių puslapius, kad įsitikintumėm jų probolševizmu, kuo jie ir dabar taip gėrisi, ir pronacizmu, kurį jie šiandie prakeikė. Argi šiandie nacizmas pasikeitė?

•

KAS PASIKEITĖ

Mūsieji komunistai dar taip netolimoj praeityj, prieš birželio 22 dieną, džiaugėsi komunistų-nacių susitarimu, taip nesenai jie šį karą vadino imperijalistiniu Anglijos karu. Tačiau šiandie... Hitleris tapo "bestija", Anglija neteko "imperializmo" ir Amerikos dabartinė administrcijos užsienio politikos linija jiems priimtiniausia. Tačiau, mūsų manymu, nacizmas ne tik šiandie tapo pasaulio pabaisa. Anaiptol. Jis buvo tokiu nuo pat savo atsiradimo dienos, nes jis, kaip ir komunizmas, stengiasi žmogų pavergti. Anglijos vedamas karas, kaip ir pirma tebėra gynimosi karas ir Amerikos administracijos užsienio politikos linija nenukrypo ne plauku nuo anks tesnės.

Bet... šiandie Hitleris paskelbė karą Stalinui! Štai kodėl komunistų akyse viskas aukštyn kojomis apsivertė: kas buvo gera, šiandie tapo blogu.

Vargas nugalėtiesiems!

VOKIEČIAI ATMUŠTI ATGAL IR ATSIIMTA KAIMAS - RUSAI

Raudonajai armijai įsakyta nepasitraukti nė žingsnio ir neleisti naciams pasiekti Maskvą

KUIBYŠEVAS, spalių 27 d. — Rusų pranešimai sako, jog raudonoji kariuomenė pravedusi sekmingas kontratakas Maskvos fronte, atstūmę vokiečius už Naros upės ir atsiėmę vieną kaimą.

Raudonajai kariuomenei įsakyta kovoti iki pat galo nepasitraukiant nė žingsnio.

Gen. Žukovas savo įsakyme pabrėžia:

"Nė žingsnio atgal! Sulaikykit fašistus! Neleiskit jiems pasiekti Maskvos! Kiekvienas kareivis turi kovoti kaip dešims".

Sprendžiamas likimas

Komunistų organas Pravda pareiškia, jog "dabar sprendžiamas mūsų tėvynės, likimas, sovietų galybė, mūsų visa žmonių".

Tuo tarpai rusai pravedę smarkias aviacijos atakas ant vokiečių pozicijų. Visuose fronto sparnuose vyksta smarkios kovos — nuo Možaisko iki Rostovo.

Možaisko fronte bolševikų aviacija sunaikinusi ištisą vokiečių regimentą.

Iki laimėjimo

ROMA, spalių 27 d. — Praėjusį sekmadienį premjeras Mussolini paantrino Italijos pasiryžimą kovoti iki galutino laimėjimo. Iki šiol italai pasiryžimu daug laimėję, pasak Mussolini, ir to kio pat pasiryžimu jie laimės galutinas kovas.

Sibire įvyko rusų - japonų susirėmimai

MASKVA, spalių 27 d. — Rusijos žinių agentūra Tass šiandie pranešė apie įvykusius susirėmimus tarp bolševikų ir japonų kareivių susirėmimus Mandžiūrijos ir Sibiro pasienyje.

Pranešimas skelbia, jog dvidešimt Japonijos kareivių užpuolę Rusijos pasienio sargybą. Abiems pusėms padaryta nuostolių.

Rusų pareiškimu, reikią manyti, kad japonai norėję suimti rusų sargybą ir pergabenti ją Japonijos teritorijon.

Japonai pasitraukdami kartu su savim pasiėmę su žeistuosius, bet nesuskubę pasiimti kepurių.

Kodėl uždarė aktyvistų partiją

LISABONA, spalių 24 d. — Patirta, kad Lietuvos nacionalistų partija rugsėjo 14 d. įteikusi Vokietijos generaliniam komisarui memorandumą dėl dabartinės padėties Lietuvoje.

Taip pat Lietuvos aktyvistų fronto vadovybė tuo pačiu reikalu įteikusi memorandumą Vokietijos komisarui.

Kaip pranešama, po šio memorandumo įteikimo Lietuvos aktyvistų fronto Vadas Leonas Prapuolenis buvęs suimtas. Du nacionalistų partijos vadovybės nariai — inž. K. Brunius ir Zenonas Blynas buvę iš savo pareigų atstatyti.

Tenka priminti, kad L. Prapuolenis sukilimo prieš bolševikus metu pasirašinėjo kaip Lietuvių Aktyvistų Fronto štabo viršininko įgaliotinis. Kai dėl Z. Blyno, tai jis buvo žinomas kaipo publicistas, pasirašinėjęs "Vetusius" vardu.

Rugsėjo 27 d. per Kauno radiją buvo paskelbtas toks Vokietijos generalinio komisaro Lietuvoje von Rentel'n pasirašytas įsakymas:

"Lietuvos Aktyvistų Frontas uždaromas ir jo turtas konfiskuojamas. Apie reikalingas priemones sprendžia sričių komisarai".

Naciai ruošiasi invazijai Anglijon

ISTANBULIS, spalių 27 d. — Keleiviai iš šiaurinės Lenkijos praneša, jog Lenkijoje vyksta spartus Vokietijos kariuomenės apmokymas invazijai Anglijon.

Visam Baltijos pajūryj ir Danzigo įlankoj, pasak keleivių, vokiečiai sutraukę didelius luotus ir kiekvienas kareivis apmokomas, kaip iš jų kogeriausiai pasiekti krantą.

VICHY, spalių 27 d. — Šiandie vokiečiai vėl pratęsė bausmės vykdymo laiką penkiasdešimčiai Nantės prancūzų. Manoma, jog taip pat atidėta bausmės vykdymas ir suimtiesiems Bordeaux prancūzams.

Už spaudos laisvę

(Dėka The Chicago Herald-American)

"Kol yra laisva spauda, tol mūsų laisvės yra saugios. Jūs pastebėjote, kas įvyksta, kai diktatoriai gali nuspręsti, ką žmonės turi skaityti", Arkivys. Stritch.

Sekmadienį įvykusiam "Draugo" bankiete kalba J. E. Arkivyskupas Strech. Už stalo sedi (iš kairės į dešinę): "Draugo" vyr. redaktorius Leonardas Šimutis, J. M. Prelatas Mykolas Krušas, Lietuvos konsulas Petras Daužvardis ir Amerikos Tėvų Marijonų viceprovincijolas kun. Juozas Mačiulionis.

"Kiekvieno jūsų namuose turėtų būti "Draugas" - Arkiv. Stritch

Prezidento Roosevelto sveikinimai. Majoro Edward J. Kelly nuoširdi kalba

CHICAGO, ILL., spalių 27 d. — Dariaus-Girėno salė tikriausiai dar nebuvo mačiusi tokio skaitlingo lietuviu subuvimo. Ji tikriausiai nebuvo mačiusi tokio skaitlingo žymesniųjų Bažnyčios ir visuomenės asmenybių.

Pirmąją kalbą pasakė Chicagos miesto majoras Edward J. Kelly, kuris priminė visiems atliktąją "Draugo" svarbų vaidmenį visuomeniniam gyvenime. Spaudos vaidmuo vienaip ar kitaip auklėti visuomenę, nuo spaudos priklauso ir visuomenės kultūringumas ir valstybingumas.

Lietuviai, pasak majoro Kelly, yra geri amerikiečiai ir geri Chicagos gyventojai ir tai, labai daug priklausą nuo dienraščio "Draugo".

Prezidento sekretorius

Vėliau įspūdingą kalbą pasakė ir Prezidento Roosevelto sveikinimus perdavė vienas Prezidento sekretorių Eugene Casey.

Savo kalboje sekretorius pažymėjo trumpai perbėgdamas dabartinę tarptautinę padėtį, jog taiką nustatys ir pasirašys ne kas kitas kaip Jungtinės Amerikos Valstybės.

Praeitis ir ateitis

Tačiau įspūdingiausią ir atmintiną kalbą pasakė J. E. Chicagos arkivyskupas Samuelis A. Stritch. Jis savo išsamioje ir gilioje kalboje palietė tarptautinį klausimą, darbininko būtį, lietuvių istoriją ir spaudos, ypač katalikiškosios, vertę ir svarbą.

Pirmiausia Jo Ekscelencija pažymėjo, jog "Draugas" yra ir turėtų lietuviams būti tuo tiltu, kuris jungtų jų dabartį su garbingaja praeitimi jis turėtų skleisti lietuvių tarpe švarų tautiškumą, nes tik geri lietuviai ir geri katalikai tegali būti ir geri amerikiečiai.

Didis pasiaukojimas

Amerikoje yra milijonai katalikų, pabrėžė Arkivyskupas, bet tik tūkstančiai lietuvių. Tačiau, pasak jo, tie milijonai Amerikos katalikų neįstengia išlaikyti nė vieno katalikiško dienraščio, kai tuo tarpu tie tūkstančiai lietuvių katalikų tokį dienraštį turi. Tai, aišku, pareikalavo pasišventimo ir pasiaukojimo. Tačiau to dar neužtenką, nes **"juk yra jūsų tarpe tokių, kurių namuose nėra "Draugo", o turėtų būti"**, pabrėžė Arkivyskupas.

Tik Kristui

Savo ilgokoje kalboje Jo Ekscelencija pažymėjo, jog šiuo metu, kai visam pasaulyj trempiamos žmogaus įgimtosios teisės, bet koks žmogaus prisikėlimas tėra galimas tik per Kristų.

Tik tada, kai pasaulyj už viešpataus Kristus Karalius, bus galima tikėtis taikos, ramybės ir žmogaus teisių pagerbimo. Todėl šiandie kiekvienas katalikas turėtų viską aukoti tik Kristui.

Svarbi kalba

WASHINGTONAS, spalių 27 d. — Šiandie Prezidentas Roosevelt as nepriėmė jokių tarkytojų, išskyrus pasimatymą su legislatūros vadovybe. Vakare Prezidentas, Laivyno Dienos proga, pasakė vieną svarbiausių kalbų, kuri aiškiai nustatė Amerikos politikos linkmę.

Tariame lietuvišką ačiū!

Jo Ekscelencijai Chicagos Arkivyskupui Samueliui A. Stritch, Chicagos miesto Majorui Edward J. Kelly, J. M. Prelatui Mykolui Krušui ir kitiems garbingiems svečiams, kurie malonėjo dalyvauti "Draugo" sidabrinio jubiliejaus bankiete, tariame nuoširdų ačiū.

Dėkojame lietuviams kunigams, biznieriams, profesionalams ir visiems "Draugo" prieteliams už atvykimą ir dalyvavimą bankiete.

Tariame nuoširdų ačiū, radio valandų vedėjams už garsinimą ir darbininkams už nuoširdų pasidarbavimą.

Nuoširdžiausia padėka visiems už dalyvavimą ir prisidėjimą!

"DRAUGO" SIDABRINIO JUBILIEJAUS BANKIETO KOMITETAS IR ADMINISTRACIJA.

Kasyklų darbininkai tebetęsia streiką

WASHINGTONAS, spalių 27 d. — CIO United Mine Workers unija šiandie pareiškė, jog beveik visi 53,-000 anglies kasyklų darbininkų šiuo metu nedirba, paklausdami savo pirmininko John L. Lewis įsakymui, nežiūrint Prezidento Roosevelto antrojo atsišaukimo, kad darbininkai tęstų savo darbą.

Unijos vdovybė pabrėžia, jog beveik visose kasyklose esą suorganizuota 95 nuošimčiai darbininkų ir kai kuriose organizuotų darbininkų nuošimtis pasiekes viso šimto.

Karas šiandie

LONDONAS. — Maskvos radio pranešė apie sekmingas kontratakas vidurio fronte.

KUIBIŠEVAS. — Rusai skelbia, jog vokiečių tankų atakos sulaikytos.

MASKVA. — Sibiro pasienyje įvyko rusų — japonų susirėmimai.

BERLYNAS. — Italai sulaikė pietuose rusų atakas.

Spėjama, jog Rostovui teks Kijevo likimas

BERLYNAS, spalių 27 d. — Vokiečių pranešimai pažymi, Dono baseino kovose geriausiai šiandie pasižymė ję italai, kurie sulaikę rusų smarkias kontratakas. Tuo tarpu taip pat duodama su prasti, kad sekamas vokiečių žygis pasuks Rostovo linkui.

Tuo tarpu prie Leningrado vyksta apgulos kovos ir dedamos visos pastangos visiškai apsupti Maskvą.

Laimėjimai

Pranešimai iš centrinio fronto skelbia, jog vokiečiai pralaužę rusų frontą plačiu ruožu, bet karo vadovybė nieko aiškaus apie tai nepasako.

Vokietijos oficialioji žinių agentūra pabrėžia, jog šių laimėjimų vokiečiai pasiekę tik sunaikinę griežtą bolševikų pasipriešinimą.

Karo vadovybės komunikatas skelbia, jog vokiečių aviacija pravedusi smarkias atakas ant Rostovo, kur kovos vykstančios į rytus nuo Karkovo.

ORAS

Giedra ir daug šalčiau. Šiaurės vėjai.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

Paminėta Parapijos 35 Metų Sukaktis

Rochester, N. Y. — spalio 19 d. šv. Jurgio parapijiečiai iškilmingai minėjo parapijos gyvevimo 35 metų sukaktį. Keturios draugijos įžygiavo į bažnyčią organizuotai, chorui giedant "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė." Mišias laikė ir sveikinmo džiaugsmingą žodį pasakė kleb. **kun. Jonas Bakšys.** Šventei pritaikintą pamokslą pasakė kun. dr. **Juozas Pauliukonis,** M.I.C., dabar einąs Niagara Falls klebono pareigas. Po Mišių bažnyčioje galingai sugiedotas Lietuvos himnas.

6 val. vak. įvyko šauni vakarienė, kurioje dalyvavo per 400 asmenų. Programai vadovavo kun. J. Bakšys. Kalbas pasakė kaimyninės par. klebonas kun Stander, "Amerikos" redaktorius Juozas Laučka ir Juozas Rickis, vienas pirmųjų parapijos steigėjų.

Muzikalinę programą atliko Izabėlė ir Karolina Rovaitės, Izabėlė ir Olga Mocejūnaitės ir M. Pikūnaitė. Padainuota ir visų dalyvių drauge. Dalyvavo daug gražaus jaunimo. Atsilankė dr. P. Montvila su šeima iš Cannaindagua, N. Y., dr. Magnus, mokyt. El. Kondrotaitė, grab. J. Morkūnas.

Po vakarienės linksmintasi, dainuota, šokta. Grojo du orkestrai.

Rochesteriečiai džiaugiasi savo laimėjimais. Turi jaukią bažnyčią, gražią mokyklą, kleboniją, dvi sales. Vadovauja kun. Jonas Bakšys, didis patriotas; jam pagelbsti vikaras kun. Pr. Valiukevičius, gimęs ir augęs Rochesteryje. Rochesteriečiai visada pirmieji tautiniame darbe.

Pravažiavęs.

NEGRAI BROLIAI MILIJONIERIAI

("Draugas" Acme telepnoto)

Willie Mayweather (kairėje) ir jo brolis Floyd (dešinėje) ir toliau dirba "meat packing house" Kansas City, Mo. Tomis dienomis teismas jiedviem pripažino po 3,500,000 dol. kiekvienam Oklahoma aliejaus nuosavybės ginčuose.

Iš Kankakee, Ill. Lietuvių Gyvenimo

Prieš du mėnesius teko porą savaičių pagyventi Kankakee ir pažinti vietos lietuvių gyvenimą ir veikikimą.

Viso lietuvių Kankakee yra apie 70 šeimynų. Turi nuosavus namus. Vyrai susibūrę į vienintelę lietuvišką Šv. Jurgio pašelpinę draugystę. Joje turi 57 narius ir $10,000 pinigais.

Lietuviai savo bažnyčios neturi; vieni eina į lenkų, kiti į prancūzų. Lenkų bažnyčia nedidelė; prie jos yra ir mokykla, kurią veda seserys. Daugelis lietuvių savo vaikus leidžia į tą mokyklą. Prancūzų bažnyčia yra labai didelė ir graži. Yra ir tokių, kurie niekur nepriklauso.

Iš lietuvių biznierių teko aplankyti Survilus, kuriems grosernės biznis gerai sekasi. Yra keletas saliunininkų. Teko aplankyti šie lietuviai: Yanuškevičiais, Čiukauskais, Neniai, Putmai ir Meskauskai. Meškauskienė parodė savo rankdarbius, kurie begalo mane sužavėjo ir nustebino. Ir ko ta moteris nemoka! Ji siuvėja, mezgėja, gėlių dirbėja, karpetų audėja, nepaprastu kaldrų dirbėja. V[illegible]s akį verią ir širdį džiugina. Būtų naudinga, ir nustebintų ne vieną, jei Meškauskienė savo rankdarbius išstatytų parodoje. Ji visur laimėtų pirmenybę.

Visi lietuviai gyvena gražiai. Namai medeliais apsodinti ir gėlių darželiais apjuosti. Šiame mieste veik visi gyvenamieji namai mediniai, šviesiai dažyti. Gyventi vieta rami. Miestas stovi ant akmens klodų.

Kankakee upė

Šia upe teko luoteliu irstytis ir jos pakrantėmis vaikščioti. Tai pilna akmenų. Vėžių, žuvų, čerapakų. Ne retenybė ir gyvačių. Randasi ir "klemsų" — oisterių. Juos gaudo vietos jaunuoliai ir gerai uždirba. Man teko matyti, kaip juos gaudo. Vartoja luotelį. Du eina sykiu; vienas varo luotelį, o kitas brenda. Turi apskritą, storą taip vadinamą žiūroną, į kurio viršų įkiša visą veidą. Žiūroną įsta to į vandenį. Jis yra ilgas, o gale stiklas, per kurį mato "klemsus" ir tam tikru prietaisu suima ir metą į luo[illegible] telį. Prigaudę [illegible]sdarinėja. Klemsų lukštus parduoda po 2 centus už svarą. Iš lukštų dirbama guzikai. Gaudytojai turi žinoti "klemsų" rūšis ir vardus. Ne kiekvienas "klemsas" tinkamas. Man išdarinėjo ir parodė. Kartais jų viduriuose randa ir perlų.

Upės krantai apaugę įvairiais medžiais. Juodųjų riešutų medžiai kvepia iš tolo.

Žiema gaudoma žiurkės (muskrat) tam tikrais sląstais. Jų kailiukai labai brangūs. Už vienos tokios žiurkės kailiuką moka nuo 9 dol. iki 13 dol.

Kitoje upės pusėje randasi aukštas krantas. Tai vieta piknikams. Yra suolai ir pečiai. Atvažiuoja jaunimo burys, atsineša kilbasiukų, išsikepę valgo ir tyru oru kvėpuoja. Puikiau- nikams. Ant upės krantų sia vieta, kokią mačiau, pik- suolai atsisėsti. Yra ir salė šokiams.

Vieta, kur bepročiai gyvena

Du kartus teko pervažiuoti po bepročių įstaigą Gražiausi parkai ir dide- [illegible] nuose medžiuose. Ankso dideli mūriniai pastatai, atskiri vyrams, atskiri moterims.

Buvo pavakarys. Daug silpnapročių ligonių sėdėjo lauke. Moterys daugumoj mezgė, kitos visą laiką į tolį žiūrėjo, lyg būtų užsimąsčiusios. Čia sėdi senuė, ten palaidais plaukais jauna moteris, kita vaikšto apie gėlyną, nuskina gelę, pauos to ir neša prižiūrėtojai. Nieks ten nesikalba, nieks nieku nesidomi.

Pravažiavome vyrų skyrių. Lauke sėdėjo apie 60 ligonių. Vieni seni, kiti jau nesni, yra ir jaunų. Pro mus praeina vienas vaikinas. Sakau, ar ir jis serga proto liga? Ne, paaiškina man. Tėvai mirė, o jį patį atidavė čia už silpnaprotį, nes nebuvo kam juo rūpintis. Kiti ant upės kranto meškerioja. Įsižiūrėjau į jų veidus. Visų žvilgsniai beviltiški.

Vidurj neteko būti. Sako, pavojingų ligonių neišleidžia į lauką. Juos matyti labai nejauku.

Sakoma, šioj įstaigoj randasi ir sveikų žmonių, tik namiškiai, arba giminės juos padarę "bepročiais" ir pasiuntę į "durnių namus." Sakoma, daugelis vyrų savo žmonas apšaukia durnomis ir pasirūpina patalpinti į panašias įstaigas. Patalpinti nėra sunku, bet išimti labai sunku. Mirusių neskelbia, tik praneša giminėms.

Korespondentė.

STOP Itching GET RELIEF This Fast Way — or Money Back
For quick relief from itching of eczema, pimples, athlete's foot, scabies, rashes and other externally caused skin troubles, use world-famous cooling, antiseptic, liquid D. D. D. Prescription. Greaseless, stainless. Soothes irritation and quickly stops intense itching. 35c trial bottle proves it, or your money back. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

Būkite Malonūs SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniškiausiu metodu, kurį regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO
oririnkime akinių, kurie pašalins visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8.30 p. m
Treč. ir šešt.: 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS
Pritaikina akinius atsakomingai už prieinamą kainą.
JOS F. BUDRIK
KRAUTUVĖJE
3409 S. Halsted St.
DĖL RADIO PATAISYMO PAŠAUKITE: YARDS 3088

DR. SELMA SODEIKA, O. D.
AKIS IŠTIRINĖJA
AKINIUS PRITAIKINA
Ofise randasi kiti pataisymo metodų įrengimai akims, kurioms akinių pagelba neužtenka.
VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas dieną. Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.
137 No. Marion Street
Oak Park, Illinois
(Prie kampo Lake St.)
Telephone: — EUCLID 906.

ADVOKATAI

WHITNEY E. TARUTIS
ADVOKATAS
CENTRINIS OFISAS:
3133 SO. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos val. vak.
Tel. CALumet 6877
134 NO. LA SALLE ST., Room 2014 Tel. State 7572
REZIDENCIJA: — 3149 SO. HALSTED ST.
Tel.: Victory 2679

Tel. PROspect 3525
V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
6158 So. Talman Ave.
Chicago, Ill.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet.
Telefonas: CICero 4276

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12
Šeštadieniais: 11—12 ir 7—9
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 So. Halsted Street

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso Val.: 2—4 ir 7—9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Res. Tel.: HEMlock 3150

Tel. CANal 5969
Dr. Walter J. Phillips
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
Nuo 7 iki 8:30 v. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 S. Western Ave.
Tel. Canal 7171
Nuo 8 ryto iki 5 po piet kasdien

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel.: VIRginia 1886 Resid. Tel.: PROspect 3534
DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarus.

Telefofnas: HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3! Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

Telefonas CANal 4796
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
Ofisas virš Boehm's Drug store
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9 ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. KENwood 4300
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak. ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

TELEFONAI:
Office: HEMlock 5524
EMERGENCY: call MIDway 0001
Res.: HEMlock 1643
DR. ALBERT J. VALIBUS
PHYSICIAN AND SURGEON
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
2408 West 63rd Street

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

"THAT LITTLE GAME" --- --- A Puzzled Stranger

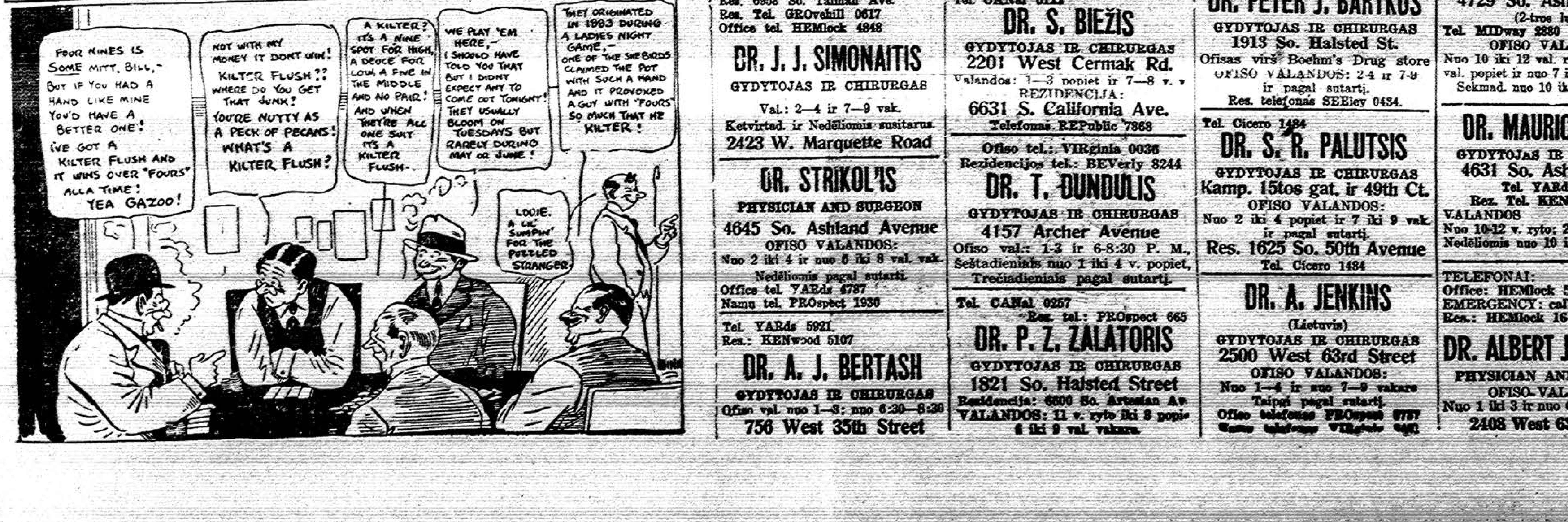

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Ofiso tel.: VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.,
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 v. popiet,
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Res. tel.: PROspect 665
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Av.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet, 6 iki 9 val. vakare.

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois (Lietuvių Prekybos Butas)

(Viršminėtos organizacijos vardu J. P. Varkala, vicepirmininkas ir sekretorius, daro pranešimus kiekvieną ketvirtadienį 7:45 P. M. per radio stotį WHFC, 1450 K. C.)

KALBA XIII

Santykiai Lietuvių Prekybos Buto su Kitomis Organizacijomis Panašios Rūšies

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois yra viena iš 49-jų kitataučių Prekybos Butų, kurios palaiko kontaktą su Chamber of Commerce of the United States, Washington, D. C.

Ramiais laikais ryšy su panašiomis organizacijomis vystomas ir plėčiamas importas prekių iš užsienio į Suvienytas Valstijas ir eksportas mūsų gaminių į užsienį.

Ramiais laikais šioje plotmėje Prekybos butai įvairių tautų daug padeda pramonėje. Jie stengiasi išlyginti "Standard of Living" įvairiuose pasaulio kampuose. Išlyginimas "standardo" yra viena svarbiausių užduočių civilizuotame pasaulyje. Dėl šių skirtumų kila varžytinės ir karas. O be "Standard of Living" gera demokratinė santvarka neįmanoma.

"Standard of Living" priduoda žmogui savigarbos, iš vargšo padaro pilietį; pakelia aprėdytą vergą laikraščius skaityti, mokyklas lankyti ir t. p.

Ramiais, ne karo, laikais, Prekybos Butas padėjo Lietuvos komersantams eksportuoti gaminius iš Lietuvos į Suvienytas Valtsijas, o Amerikos gaminius, kaip tai: rašomas mašinėles, automobilius ir kitus daiktus iš Suvienytų Valstijų į Lietuvą.

Veikia su Kitomsis Organizacijomis

Lietuvių Prekybos Butas kooperuoja su Chicago Association of Commerce, rūpinasi Chicagoje ir apylinkėjo biznierių padėtim. Sutartinai Chicagos Association of Commerce, mūsų Prekybos Butas rūpinasi ir gyventojų gerove: vietos valdžia spiriama ištaisyti gatves, įvesti šviesas, nutiesti gatvekarių arba busų linijas, kad žmonėms būt lengva į darbą važiuoti. Sutartinai su įvairių apylinkių biznierių draugijomis, kur lietuviai yra apsigyvenę, Prekybos Butas rūpinasi, kad būtų šviesos ir švarios gatvės.

Kviečiami į Talką

Chicago Lietuvių Prekybos Butas kviečia biznierius ir profesionalus įvairių kolonijų į savo būrį, kad padarius organizaciją didesnę ir įtakingesnę ir tuo daugiau atsiektų gerovės apylinkėms, kuriuose lietuviai gyvena. Mokestis $10.00 metams. Prašomi kreiptis į raštinę, o mielu noru bus pasiųsta aplikacijos blanka.

Lietuvių Prekybos Butas ne tik atlieka naudingą darbą biznieriams ir gyventojams Chicagoje, bet garsina savo narius per radio ir laikraščius kiekvieną ketvirtadienį.

CLPB Nariai

Aš, kiek laikas man leidžia, suminėsiu CLPB narius, kurie remia veikimą šios organizacijos savo mokesčiais ir darbu:

Teisėjas John T. Zūris. Yra organizacijos garbės pirmininkas ir pirmininkas Lietuvai Gelbėti Fondo; visiems gerai žinomas Chicago miesto teisėjas. Jo 6-ių metų tarnyba baigsis 1942 metuose su labai puikiu rekordu. Reikia rūpintis, kad vėl būtų išrinktas.

John Pakel — pirmininkas šios organizacijos. Generalinis kontraktorius namų statymui ir iždininkas Chicago Savings and Loan Association. Jo raštinė yra — 6816 S. Western Ave. Prekybos Butas pareiškia jam simpatiją ištikusioj jį nelaimėje.

Joseph P. Varkala — 1-mas vice pirmininkas ir raštininkas. Valstijos registruotas auditorius, kuris ruošia metinius raportus korporacijoms ir taupymo bendrovėms, prirengia Income Tax ir kitus valstybės raportus. Adr. 3241 S. Halsted St.

Dan Kuraitis — 3-čias vice pirmininkas, kuris turi agentūrą Buick automobilių ir garadžių ir garadžių taisymui automobilių, adr. — 907 W. 35th St.

Wm. J. Kareiva — iždininkas, gerai žinomas kaipo "wholesale Butter and Egg Man". Reikia kreiptis adr. 4644 S. Paulina St.

Michael Narvid — pirmininkas Narių Priėmimo Komisijos. Jis turi ir pyragų kepyklą adr. 2424 W. 69th St.

Antanas Valonis — pirmininkas Parengimų Komisijos. Jis yra pagelbininkas-kasierius Metropolitan State Bank, 2201 W. Cermak Rd.

Pastarame susirinkime į direktorius išrinktas **Joseph M. Mozeris**, sekretorius Keistutis Savings and Loan Association. Taipgi parduoda Real Estate ir Insurance. Adr. 3236 So. Halsted St.

Kviečiu visus klausytojus remti lietuvius biznierius ir profesionalus. Kada jūsų draugija rengia balių, tai lietuviai biznieriai ir profesionalai duoda jums pagarsinimą į programą. Taigi, jūs pirkite pas juos, darykite biznį su lietuviais.

Iki ateinančio ketvirtadienio, vardu Lithuanian Chamber of Commerce, 3241 So. Halsted St., Phone Calumet 7358, linkiu geriausios kloties!

Muzika tai meilė, ieškanti žodžių.

"Draugo" dienraščio jubiliejinio bankieto programos meniškas viršelis

Viršų piešė J. Filipauskas, "Draugo" redakcijos narys.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Paminėta kun. Vienažindžio sukaktis

— Per Kauno radiją buvo paskaityta poeto Fausto Kiršos paruošta paskaita apie kun. Vienažindį jo 100 metų gimimo sukaktuvių proga. Buvo taip pat padeklamuotos kun. Vienažindžio eilės, o choras padainavo keletą jo dainų.

— Kiek iš balso galima spręsti, Kauno radiofone pranešėjai yra poetai Petras Babickas ir Antanas Miškinis.

Vokiškas pranešėjas, kurį laiką Kauno radiofono programoje nebesirodė. Dabar vėl programa pranešama vokiškai, o vėliau — lietuvių kalba.

Iš Lietuvos radio programų

— Iš Kauno radiofono programos, atliktos paskutinėmis dienomis, paminėtini tokie punktai:

Operos dainininkė Vl. Grigaitienė dainavo operų arijas. Stasys Pečkaitis pasakojo apie paukščius. Artista Petras Šimkus perskaitė rašytojo Juozo Grušo novelę "Užgesusi žvakė" Dainavo dainininkai Ald. Arnastauskienė ir Baltrušaitis, po to grojo Juozo Kudoko kvartetas. St. Būdavas skaitė paskaitą apie "Dorovę ir Žmogų." Toje paskaitoje jis paminėjo, kad išnykus žmonių dorovei, išnyksta ir tauta. Žmogus esąs žemės druska; sunkiais laikais ypač privalome mylėti savo kraštą ir pasiaukoti artimo meilei. Kitą dieną dainavo Mikulskio vyrų choras. Vėliau dainavo dainininkas J. Būtėnas. Poetas Antanas Miškinis skaitė savo eilerašČius. Viena paskaita buvo pašvęsta liaudies švietėjui — kun. Jonui Katelei. Per radiją dainavo Kipras Petrauskas ir Kutkus-Kutkauskas. Dainininkė Marija Lipčienė padainavo kelias lietuvių kompozitorių dainas. A. Dambrauskaitė dainavo kelias Mik. Petrausko dainas.

Pamaldas, kurios buvo transliuojamos per radiją, laikė prelatas Česnys, bažnytiniam chorui dirigavo kun. V. Budreckas.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

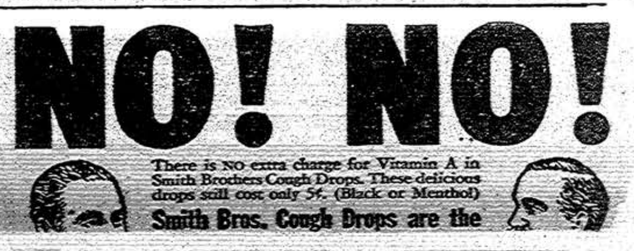

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnį pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

Remkite Tuos Biznierius, Kurie Garsina Savo Biznius "Drauge"

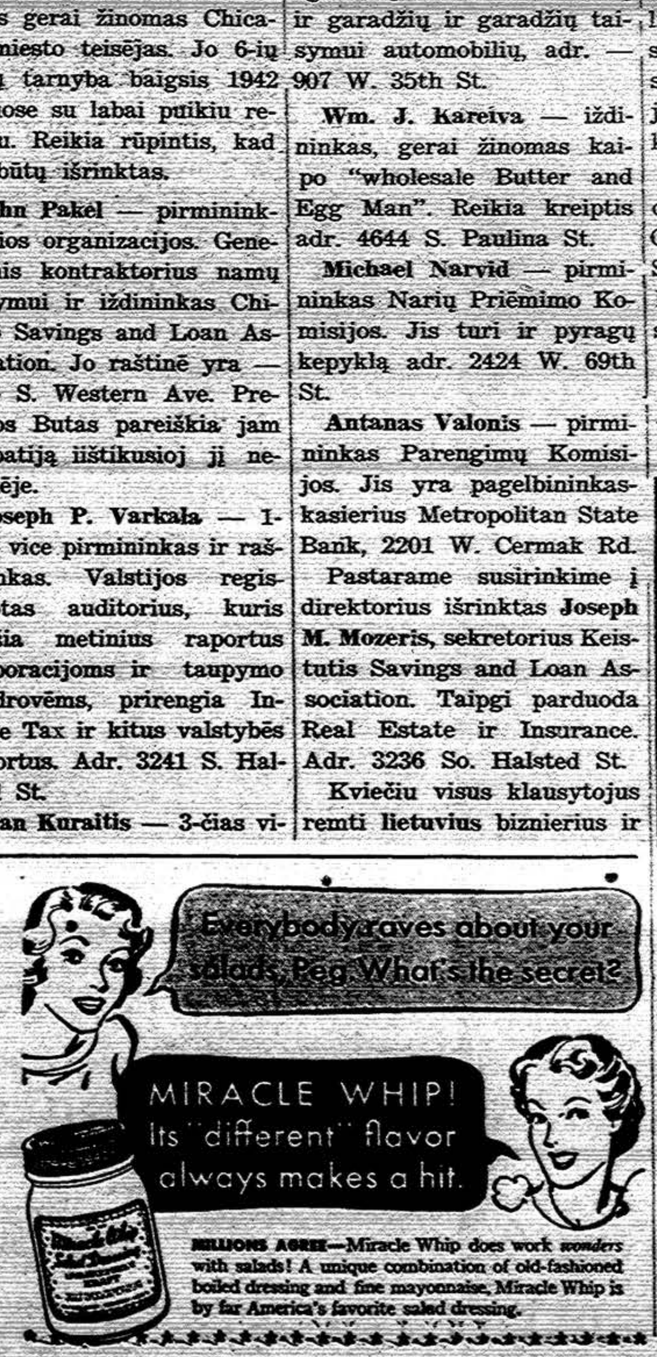

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valsytbėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metų — $4.00. Pavienis numeris — 3c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams siunčiu sveikinimus ir geriausius linkėjimus!

Jūsų dienraštus ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesa, gina ir saugo jas nuo amžinojo šlaganymo priešų.

Dangeriopai tepadaugėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius!

✠ AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Deleksatas

Sursum corda!

Šiandien mes nuoširdžiai ir iškilmingai susunkame — aukštyn širdis!

Ir kodėl ne — mūsų dienraščio sidabrinio jubiliejaus užbaiga — bankietas netikėtai gerų rezultatų atnešė.

Tie rezultatai nebuvo medžiagiški. Mūsų brangūs svetelnai dėl didelio jų gausingumo visai teisingai galėjo būt galėjo nusiskųsti dėl susigrūdimo ir iš jo praėjusių nepatogumų, gal kai kam ir valgių pritrūko, bet juk ne vien tik dėl to buvome susirinkę ir ne dėl medžiagiško pelno "Draugas" šį bankietą rengė.

Šiuo bankietu moraliniu atžvilgiu daug laimėjo ne vien tik dienraštis, bet visa mūsų visuomenė ir net dėl laisvės ir nepriklausomybės bekovojanti Lietuva.

Garbės svečių kalbos ypač padarė šį bankietą reikšmingu ir net istorišku. Jos buvo mums dideliu paakstinimu ir kasdieniniuose mūsų rūpesčiuose ir mūsų tautos siekimuose.

Bankieto dalyviai niekuomet neužmirš nepaprastai reikšmingos ir tikrai didingos **Jo Ekscelencijos arkivyskupo Samuel A. Stritch kalbos.** Ji davė daug įkvėpimo ne tik mums, spaudos darbininkams, bet visiems lietuviams. Ji sukėlė mumyse didžiausio pasididžiavimo mūsų tautybe, uždegė entuziazmu dar daugiau dirbti, kad išlaikyti ir savo religiją ir savo tautybę. Garbingojo Arkivyskupo gražūs ir teisingi žodžiai apie lietuvių tautą ir Lietuvą ne vienam turėjo išblaškyti abejones apie lietuvių tautos didingumą, jos vertę ir didį reikalą ją ginti, dėl jos kovoti. Tikrai būtų gera, jei arkivyskupo kalbos būtų galėję pasiklausyti kuo didžiausias skaičius tų žmonių, kurie jau skaitosi lyg ir "išaugę" iš lietuvybės, kurie pradeda jos gėdytis, kurie nebesistengia išmokti lietuviškai ir nebenori turėti jokių ryšių ne tik su savo tėvų kraštu Lietuva, bet ir iš viso su lietuviškumu, kurie nebesigilina į savo tautos praeitį. Jie būtų išgirdę, **kiek daug žino apie mūsų tautos praeitį ir dabartinius jos vargus Garbingasis Chicago Arkivyskupas, pats nebūdamas lietuvių, kaip giliai jis mums užjaučia, kaip trokšta, kad lietuvis būt šviesus, sąmoningas, kad Lietuva ir vėl atgautų sau laisvę ir nepriklausomybę.**

Be to, negalėsime užmiršti Jo Ekscelencijos žodžių apie taip gilų katalikiškos spaudos vertinimą, apie tikrąją demokratiją ir apie tai demokratijai išlaikyti sąlygas.

Taip pat džiugu buvo išgirsti per p. Eugene Casey **Prezidento Roosevelto prisiųstus dienraščiui "Draugui" sveikinimus,** apie užtikrinimą, kad garbingasis Prezidentas padės Lietuvai atsistatyti nepriklausoma valstybe. Be to, **miesto šeimininko p. Kelly atsilankymas** ir jo kalba ir kitų garbės svečių kalbos buvo tiek reikšmingos, kad sunku jas trumpame rašinyje tinkamai įvertinti.

Tad, šiuo tai atžvilgiu mūsų dienraščio sidabrinio jubiliejaus užbaigimo puota buvo reikšminga ir tuo pačiu kartu istoriška. Joj pajutom, kad turime draugų ir Bažnyčios hierarchijoj ir Jungtinių Valstybių valdžios viršūnėse.

Dėl to, lietuviai, sursum corda!

Surinkime išblaškytas pajėgas

Užvakar su didžiausiu pasisekimu praėjo "Draugo" 25 metų jubiliejaus bankietas ne tik su skaniais valgiais, bet taip pat turiningomis kalbomis ir skambiomis dainomis. Tai buvo **spaudos šventė,** kurioje atiduota tinkama pagarba spaudai, bet taip pat ir kultūrinėms ir meninėms vertybėms. Dar atsirado vienas faktas, kad lietuviai katalikai yra subrendę **pilnutiniam gyvenimui,** kur gražiai išlaikoma pusiausvyra tarp materialinių gerybių ir kultūrinių vertybių.

Visi turėjo progos įsitikrinti, kad lietuviai katalikai turi daug kūrybingų ir taurių žurnalistinių pajėgų. Bet iki šiol lietuvių katalikų žurnalistinės — laikraštinės pajėgos kaip ir paskirai dirbo ir brandino žmonių sąmonėse gražesnio ir tauresnio visuomeninio gyvenimo vaizdą. Daugiau paskirai rūpintasi ir kovota už Lietuvos laisvę ir Amerikos demokratiją.

Bet **šiandien** vėl susirūpinta išblaškytas žurnalistines jėgas sutelkti krūvon atgaivinant lietuvių katalikų žurnalistų sąjungą, kurios vaidmuo ir darbai **tuč tuojau** efektingai turės pasireikšti. Tiek daug yra darbų, planų, o ir taktikos klausimai turėtų stovėti ne paskutinėj vietoj, kad visi tie darbai gali būti sekmingiausiai atlikti suburtomis jėgomis. Todėl spalių 26 d. "Draugo" redakcijos patalpose įvyko bemaž visų **lietuviškųjų katalikiškųjų** laikraščių redaktorių posėdis, kuriame nutarta kuo skubiausiai atgaivinti Liet. Kat. Žurnalistų Sąjungą, kurios tikslas: suburtomis jėgomis dirbti ir kovoti už žmoniškesnį gyvenimą visame pasauly, kuriame būtų paisoma žmogaus asmens prigimtosios teisės ir pareigos. Lietuvių katalikų laikraščių tiražas turėtų kelis kartus būti gausingesnis. Kiekvienoj šeimoj turėtų būti lietuviškas katalikiškas laikraštis, su kuriuo skaitytojas galėtų dalintis mintimis ir tų minčių vedamas ne tik orientuotis plačiame pasauly, bet taip tarti savo svarų žodį parapijos ir platesnės visuomenės pobūviuose. Užtat vėl atgimstanti Liet. Kat. Žurnalistų Sąjunga laikraščių administracijoms vienokiu ar kitokiu būdu sugestinuos kaip čia galima būtų gauti kuo daugiausiai prenumeratų, naujų skaitytojų.

Išmušė valanda, kuri sako: dabar metas įpilti naujo, šviežio kūrybingo lietuviškojo kraujo į mūsų išeivijos kūną, o šis naujas kraujas bus galima įpilti tik suburtomis jėgomis ir ryžtingais darbais.

Ne dėl to mes turime subrusti, kad komunistinis frontas nesnaudžia ir jų spauda piktnaudojama kažkokiems išgalvotiems stabams, bet todėl, kad apginti[illegible] tumėm lietuviškas tvirtoves ir sukurtumėm žmoniškesnį gyvenimą. Mus šaukia susiburti naujam gražiam darbui pagarba ir meilė žmogaus ir visuomenės gyvybiniams interesams.

K. B.

●

Susirūpinimas Pabaltijo kraštais

Švedų dienraštis "Aftonbladet" paskelbė trumpą žinutę iš Kopenhagos, kad danų ir Pabaltijo pagalbos komitetas nutarė ištirti galimumus pasiųsti per Raudonąjį Kryžių vaistų ir kitų gydymo reikmenų Pabaltijo valstybėms. Kadangi tose valstybėse dabar grėsiančios epidemijos, be to, vaikų sveikata dėl ilgo nuovargio, blogo maisto ir blogų gyvenimo sąlygų, dažnai dėl atskyrimo nuo tėvų yra katastrofingoje padėtyje, tai komitetas kreipiasi į visus danus, prašydamas greito ir efektyvaus šelpimo.

Švedų politinio savaitraščio "Nu" numeryje išspausdinta ilgesnė apžvalga, kurioje skyrius „Vokiečiai Pabaltijyje" pašvęstas ir Lietuvai. Savaitraštis rašo: "Kai Pabaltijyje prasidėjo vokiečių otenzyva ir kai rusai, nors ir po stipraus pasipriešinimo, buvo iš ten išvaryti, visai naturalinės buvo lietuvių, latvių ir estų viltys dėl jų tautinės laisvės ir nepriklausomybės atstatymo. Tačiau iš vokiečių pusės šia prasme niekuomet nebuvo duota bet kurių pažadų ir neatrodo, kad ten būtų daromi kokie planai atstatyti Lietuvą, Latviją ir Estiją, kaip laisvas valstybes. Vietoje to viskas liūdija, kad rusų okupacija pakeista vokiečių okupacija. Simboliška yra ir neseniai gauta žinia, kad Rygoje gatvių lentelių rusiški pavadinimai dabar pakeisti vokiškais pavadinimais. Iš Talino pranešama, kad vokiečiai dabar paskyrė ten estų "krašto tarybą" iš 5 asmenų, kurie drauge su vokiečių okupacine valdžia tvarkys krašto atstatymo darbą, tačiau aiškiai pabrėžiama, kad visai nėra kalbos apie estų vyriausybę."

●

"Amerika" rašo:

"Nauji pranešimai iš Berlyno vėl patvirtina pirmykštės žinias, kad vokiečiai Lietuvoje uždarė aktyvistų frontą ir konfiskavo jų turtą. Vokiečiai nori visiškai užglemžti judėjimą, kurs kilo prieš buvusius bolševikus.

Lengva suprasti naujuosius Lietuvos okupantus. Jie negali pakęsti savarankiškų žmonių, pasiruošusių bet kada mirti už savo Tėvynės laisvę. Bet ar jiems pasiseks užglemžti lietuvių tautos norą būti visiškai laisva ir nepriklausoma?

("Draugas" 1916 m. spalių 28 d.)

Rusų kariuomenės nuostoliai... Rusų kariuomenės štabo pranešimai skelbia, kad rusų armija nuo š. m. birželio 1 d. netekusi 2,797,522 žmonių. Tarp žuvusiųjų yra 85,981 karininkai, 2 generolai, 12 pulkų komendantų ir t.t.

●

Darbas eina visu pasiruošimu... Lapkričio 1 d. bus Lietuvių Diena, kurioj rinks aukas Lietuvai gelbėti. Jau komitetai sudaryti ir veikia smarkiai, o aukų rinkėjų jau daugiau kaip du tūkstančiai susirašė.

Greit ateina Lietuvių diena — visu rimtumu prie jos pasiruoškime — dalyvaukime aukų rinkime ir duokime savo vieną kitą centą Lietuvos reikalams.

Taip pat aukų rinkimui kviečiami ir mokiniai.

●

Amerikos bankieriai skolina pinigus... J. P. Morgan sutiko paskolinti Anglijai $300,000,000.

●

533 darbininkų užmušta... Valsčiaus biuras praneša, kad Kalifornijoj per 1915 m. dirbtuvėse užmušė 533 žmones, sužeidė 65,741 [illegible]

●

Chicago, Ill. turi turėti 6000 aukų rinkikų... Jau čia pat Lietuvių diena, Chicago mažiausia turi turėti daugiau kaip 6000 aukų rinkėjų.

Po svietą pasidairius

Spicvirvirvio Dumkos

Bolševikai pavogė iš Lietuvos žmonių ūkius, dabar tuos pavogtus ūkius vokiečiai pasiėmė: vieni kalė, kiti paauksino.

Spalių mėnuo nelaimingas lietuviams: vieną spalių 9-tą lenkai Vilnių atėmė, o kitą spalių 10-tą Maskva "prižadėjo" į Lietuvos vidaus reikalus nesikišti.

Vyrai, geriau laikykimės Vasario 16-os!

Stalino barškalas Chicagoj kviečia savo žymiai praretėjusius basibuzukus į kovą prieš "atžagareivius". Didžiausi atžagareiviai dabar susimetę raudonojon armijon, kuri visur eina atgal, niekur pirmyn. Ar prieš ją Vilnis kviečia kovoti?

Lietuvos mergelė, sakoma, savo Jonui dainuodavusi: "Laiku, Jonai, atėjai, nei per anksti, nei per vėlai", o vis Anglijos sąjungininkai apie jos teiktąją pagalbą jai dainuoja: permažai ir pervėlai".

Anuosyk per šią skiltį Juozas Stalinas paieškojo Vakarų fronto: gali būti, tie, kuriems paskelbimą reikėjo pamatyti, jo nematė, todėl paieškojimą pakartojame:

"Paieškau Vakarų fronto".

— Juozas Stalinas.

(Jau ne Maskvoje, bet Kazaniuje)

Prašau Nesijuokti

— Ar jūs pasakysit man, koks ant svieto buvo vyras, kuris taip buvo įsimylėjęs į savo žmoną, kad nekartą net yra pasakęs: "Tu esi vienatinė mano brangiausia ant viso svieto." Pasakysit, koks tai buvo vyras? Givap?

— Pirmas mūsų tėvas Adomas . . .

— Dėl ko jis taip sakė? Dėl ko?

— Dėl to, kad rojuj buvo tik viena moteris.

Ona Baltinienė vakar nuėjus į bučernę ir klausia bučerio:

— Po kiek tavo kiaušiniai?

— Sveikieji 30c. tuzinas, o įmuštieji po 20c.

— Tai duok man tuziną įmuštųjų, — sako Baltinienė.

— Kad neturiu tiek daug įmuštųjų.

— Tai paimk iš sveikųjų ir įmušk kiek trūksta prie tuzino.

Ona Tešlienė, eidama į grosernę nusivedė ir savo penkių metų Onytę. Kada jau apsipirkus Tešlienė rengėsi eiti namo, groserninkas, norėdamas pasigerinti, sako mažai Onytei.

— Na, Onyte, užfundysiu tau kendžių. Tai imk savo rankute, kiek tik gali paimti

Bet Onytė stovi ir žiūri.

— Imk, imk, nesibijok, — ragino groserninkas.

Bet Onytė stovi ir žiūri.

Tada pats groserninkas savo didele ranka paima didelę saują kendžių ir poduota Onytei.

Eidama namo motina klausia Onytės, kodėl ji pati neėmė kendžių, kai groserninkas liepė.

— Mamytė, aš gi ne durna, — astakė Onytė. — Pati matei, kad groserninko ranka daug didesnė ir jis daugiau galėjo man kendžių pasemti.

Doros keliu eidami, prieisime tikrosios laimės žiburį.

2,500 MAILIŲ SU TAXI

("Draugas" Acme telephoto)

Taxi šoferis C. Smith ir 7 kareiviai, kurie iš Denver, Colo., su taxi išvyko į Forrest stovyklą, Tenn., apie 2,500 mailių tolį. Kareiviai apskaičiavo, kad su taxi nedaug ką brangiau bus atlikta kelionė kaip geležinkeliu. Smith sutiko juos vežti.

A. Rachmanova

Moterys Raudonojoj Audroj

Vienos Rusės Dienraštis

Į lietuvių kalbą išvertė Izabelė Matusevičiūtė

ĮŽANGOS ŽODIS APIE AUTORĘ

Autorė savo dienoraščiuose duoda visą bolševizmo epochą ligi 1926 m., kada ji buvo ištremta iš Rusijos. Ji atskleidžia plačią ir paslaptingą ruso sielą. Čia rodoma rusų tautos Galgota spaudžiant bolševistiniam režimui.

Antroje romano dalyje "Moterys raudonoje audroje" aprašo jautriausią socialinio gyvenimo dalį, šeimą. Gyvenimas bėga pro skaitytojo akis gyvai, realistiškai ir meniškai. Knyga lyg dokumentas žmogiškos didybės ir puolmoi aistrų sukūrin.

Apie šį romaną rašo **Franz Karl Ginzkey:** —

"Ši knyga labai pavergia skaitytoją, visais atvejais rodydama dalykų esmę. Gauni įspūdį, jog knyga sukurta paties gyvenimo. Aleksandra Rachmanova moka giliai įžvelgti į žmogaus sielą: šalia didžiausio vargo, ji, kaip Šv. Pranciškus Asyžietis, gieda himnus saulei, džiaugiasi kiekviena žolele, kiekvienu gyvu padarėliu.

Ji ne tik rašė savo pergyvenimus, bet tyra skaisti jaunos studentės siela pasipriešino prieš dvasios ir kūno terorą ir savo dienoraščiais suvaidino didelę misiją svetimų tautų tarpe"...

Šis romanas yra antroji dalis trilogijos "Studentai, meilė ir čeka!"

Mečiau žvilgsnį aplinkui save, ir mano siela buvo sujudinta žmonių skausmo.

Radiščevo, 18 šimt.

1920 m. rugsėjo 13 d.

Į mano apleistą, liūdną gyvenimą stebūklas atėjo. Stebūklas meilės. . . Taip netikėtai, taip stebėtinai, taip neįtikėtinamai! Aš dar vis netikiu, man baugu apie laimę galvoti; aš bijausi laimės. . .

Pasidariau visai tyli ir nuoširdi. Aš vis galvoju apie mano vokietį, apie jo mielas tamsias akis, kuriomis jis taip šelmiškai į mane pasižiūrėjo, grąžindamas mano dienoraštį, ir pridūrė:

— Aš negaliu paimti Jūsų dienoraščio, nes nevažiuoju Vokietijon.

— Ar neina Jūsų belaisvių traukinys? — klausiau nustebus.

— Jis išeina bet Jūs dar negalėtumėte su manim išvažiuoti, ir dėlto aš turiu čia pasilikti.

Jo žodžiai skambėjo taip nelauktai, kad jokios aiškesnės minties sumesti neįstengiau. Aš sunkiai suvokiau, kad vokietis visada kalbėdavęs su pasiilgimu apie tą akimirką, kda galėsiąs sugrįžti į tėvynę, o dabar jis norįs pasilikti Rusijoje, Sovietų Rusijoje? Ar galima, ar gali būti. Bet dar ir antra mintis perlėkė per mano galvą: žmogus, norįs padaryti tokią auką, turi tave mylėti tikra ir gilia meile!

Taip galvodama, pažiūrėjau į vokietį nustebusi.

— Aš viena žinau: jei dabar išvažiuoju, daugiau niekados Jūs nematysiu! tarė jis tyliai, ir jo akyse spindėjo begalinis švelnumas.

Tada aš pradėjau valdytis. Lėtai pakėliau į jį akis ir smarkiai tariau:

— To Jūs neprivalote daryti! Rusijoje pasilikti yra beprotybė! Važiuokite į savo tėvynę ir laimingai gyvenkite!

Aš jam ištiesiau ranką. Šiam akimirksnyje atėjo vienas skaitytojas, kuris norėjo naujos knygos. Vokietis pasisuko link spintų, o aš išėjau pro duris.

Aš pasukau per parką. Ėjau kaip sapne. Po mano kojomis šlamėjo mirštantys auksiniai, geltonai raudoni lapai. Tyliai, visai tylutėliai krito malonus lietus iš pilko liūdno dangaus. . .. Bet mano sieloje švietė saulė, tiek daug buvo joje šviesos! Žinoma, aš supratau, kad tai buvo tik akimirka. Bet pagaliau tik viename akimirksnyje kilnaus užsidegimo jis galėjo sumesti čia pasilikti. Jis iš čia išvažiuos, ir aš jo daugiau nebematysiu. . . Dėkoju Tau, mano Dieve, ir už šitą laimę, nors ji tvertų tik valandėlę.

Aš įžengiau į bažnyčią: ji buvo tuščia, kaip beveik visos bažnyčios dabar tuščios. Pajutau šaltį, dvelkantį iš jos vidaus, viskas buvo dulkėmis padengta, voratinkliai apkloję Ikoną, ir vargiai galėjau pažinti stebūklingai gražias Dievo Motinos akis. Jos žiūrėjo į mane pilnos meilės ir švelnumo. Ne, neklydau, jos sakyte sakė: tu privalai būti laiminga, tu turi būti laiminga!

(Tęsinys)

Kirgizų kraštas, kur tūkstančiai lietuvių tremtinių

– Džiovintas pienas – žiemos ir kelionės gėrimas. – Klajoklių palapinėse. – Vieton anglių kūrena... džiovintu gyvulių mėšlu. – Pusto po 10 dienų be perstogės. – Ką gali veikti lietuviai tremtiniai? – Kirgizai mėgsta arklieną ir kumisą.

Daugelio lietuvių mintys dabar skrieja į tuos tolimus, tolimus Sibiro laukus, kur dejuoja dešimtys tūkstančių ištremtų lietuvių. Kas ten per kraštas, koks ten gyvenimas? Neseniai Čikagoje teko sutikti vieną inžinierių lietuvį, kurs keletą metų gyveno Altajaus krašte, kaip tik ten, kur dabar daug mūsų tremtinių.

— Tais metais, kai prasidėjo Didysis karas nuvažiavau į vidurį Azijos statyti cinko ir švino dirbtuvių. Kiti statė fabrikus vario apdirbimui, tiesėme gelžkelius ir apdirbome reikalingus metalus. Mes įkūrėme ištisą miestelį, pavadintą Ekibastus (vietine kalba tai reikštų — Dvi galvos druskos). Tas miestelis buvo apie 20 mailių nuo Pavlodaro ir apie pusantro to mailių nuo Barnaulo.

"Arkliena — geriausia mėsa"

Tame Azijos krašte pakeliais ir paupiais gyvena rusai, kolonistai, bet jų nedaug, tik kaip kokiais siūlais. O visame krašte — kirgizai. Laukai ten tušti, kirgizai — klajokliai. Jie turi gyvulių bandas ir su jais varosi kur daugiau žolės.

Prie mūsų dirbo keli šimtai kirgizų. Jie gana sugyvenami, tik tinginiai, darbo niekados jokio nedirbę. Vyrai paprastai visados ant arklių, o moterys atlieka visą darbą namuose. Nė prie caro jie netarnavo kariuomenėje ir mokesčių nuo galvos nuo jų neėmė, uždėdavo mokesčiu jų visam būriui — "aului", o čia jie patys išsirinkdavo nuo "kibitkos" — nuo šeimos.

Kirgizai daugiausia augina arklius, avis, ožkas, kitus gyvulius, tik baisiai nemėgsta kiaulių ir vargas tam kolonistui, kurs sugalvotų kiaulių įsiveisti. Valgo daugiausia mėsą. Pripiauna rudenį gyvulių, dalį mėsos tuoj valgo, dalį užšaldo, dalį rūko. Taip jie mėsa ir išminta rudenį, žiemą, pavasarį, o kai žolė paauga ir atsiranda daugiau pieno, tai tada daugiau minta pienu ypač kumelių, kurs vadinasi — kumisas. Arkliena pas juos geriausia mėsa.

Džiovinto pieno prikimšti kailiai

Patys nei javų sėja, nei šieno piauna, nei tvartų turi. Žiemą gyvulius varosi kur tarp kalnų į užuvėją, gyvulių per žiemą labai daug nugaišta. Bet per daugumą tai ir jiems daug dar pasilieka. Caro gadynėje vidutinis ūkininkas turėdavo net po porą tūkstančių arklių.

Vasarą, kada daug pieno, jį džiovina: supilia plačiuose dubeniuose (bliūduose) ir laiko prieš saulę. Kai dadžiovina išgaruoja ir pienas pasidaro kai tešla, tada gniaužo jį rankomis, išdžiovina kaip kaulą. Žiemą, kai pieno neturi, sumerkia tuos gniūžtus į vandenį, stumdo, tarpina, pasidaro baltas skystys, jį ir gurkšnoja pakaitomis su arbata. O kai keliauja, tai prie balno prisiriša kailį, su užrištomis kojukėmis, įpilia vandens, įkiša keletą gniūžtų džiovinto pieno jojant maišas tabaluoja, gniūžtai tirpsta ir O. K.

Kirgizų palapinėse

Kirgizai gyvena labai primityviai, palapinėse. Ištempia medinius lankus, milu aptraukia. Ant žemės ugnį kūrena, aplinkui pasikloję milo susėda ar sugula. Palapinės viršus kiauras — palikta dūmams išeit. Toj skylėj dažniausia mėsą sukabina, taip ji čia yra rūkoma. Turtingesnieji ant žemės, ant sienų dar kaurus pasitiesia. Kirgizai audžia juostas, terbas, bet audeklus tai perkasi. Po laukus tai jie pripratę, lengvai kryptį suranda. Kai užeidavo pusnys mes turėdavome savo darbininkams triūbyti, duoti signalus, o kirgizai patys lengvai suranda.

Apie Meką ir pusnynus

Tikybos tai jie mahometonų, bet tamsūs. Retas kuris rašyt mokėjo... Mūsų apylinkėj buvo koks pustuzinis vyrų, kurie buvo Meką aplankę, tai jie jau buvo labai dideli žmonės.

Vasara ten graži, nors karšta, bet sausa, taigi karštis pakeliamas. Apie Barnaulą, gali sakyti tėra tik du sezonai — vasara ir žiema. Kai prasideda šalčiai tai iki balandžio mėnesio atodrėgių nėra. Šaltis laiko, keli laipsniai žemiau nulio. Mes turėdavome rengtis kailiniais, miliniais batais ir dėtis plaukuotomis kirgizų kepurėmis. Žiemą daug sniego, pusnių. Būna, kad užeina vėjai, tai pučia ir pučia be perstogės kokias 10-12 dienų. Sniegą neša, verčia kalnais. Labai pavojinga keliauti. Mes turėdavome tarpu dirbtuvių ištiesti virvę ant stulpelių, kad darbininkai nepasimestų. Sniego nevienodai. 1918 metais buvo 5-6 pėdos gilumo. Bet tai išimtina žiema. Kadangi lietaus mažai, tai juo daugiau sniego, juo daugiau pavasarį žemė prigeria drėgmės, geresni metai.

Tame krašte gyvenusieji rusai mokėjo jau dirbti laukus ir naudojo mašinas, tai derlius būdavo neblogas.

— **Kaip manote, pone inžinieriau, — ką ištremtieji lietuviai ten gali veikti?**

— Dabar kaip jie bus tvarkomi, nežinau. Prie caro į tą kraštą buvo ištremtas mano dėdė kur. Radziukynas. Jis ten išbuvo 20 metų. Iš pradžių buvo paskirtas pas kokį tai kazoką. Nuolat turėjo policijoje registruotis, dirbo ką galėjo. Veliau gavo teises mokytojauti. Yra ten fabrikų, bet ir tie vežė lietuvius, kuriuos nenorėjo palikti, kuriais nepasitikėjo, tai vargu ar jiems skirs atsakomingus, gerus darbus.

Iš viso dabar nelengva nuspėti koks ten gyvenimas. Daug kas galėjo pasikeisti. Kai aš ten buvau, daug produktų buvo. Mėsos svaras tekaštavo dvi kapeikos. Kirgizai ją mėgsta. Atsisėda ant žemės, padeda geldą mėsos valgo, geria "čai" — arbatą. Kai užėjo bolševikai, pradėjo atimdinėti viską. Daugelis kirgizų su bandomis nusivarė į pietus, kiti net į Kiniją. Nieko bolševikai iš jų pradėjo nebegaut. Tada ėmėsi komunistiško gudrumo: davė neva kirgizams savivaldybę, leido išsirinkti savus atstovus ir kai paspaudė paskum per tuos atstovus, tai nuogus paliko. Nebeturi jie nei tiek gyvulių, nei tiek mėsos.

Buvo sviesto... kalnai

Pirma sviesto, sūrio buvo begalės. Pavasarį, kai tik būdavo upėmis atsidaro susisiekimas kalnuose kerta medžius, sukala sielius, leidžia juos upe žemyn ir krauna ant jų kalnus sviesto, sūrių, plukdo iki gelžkelių. Dabar, aišku, to nebėr.

Žiema tik ten vis dėl to baisi. Šalta ir pusnys. Kartą visiškai užpustė mūsų mėsos sandėlius, kurie buvo už 60 mylių. Gelžkelį sniegu užvertė. Padarėme iš belaisvių ekspediciją kasti sniegui. Saulė taip švitino, kad po kiek laiko visi pasidarė kaip akli. Telefonuojam gydytojams. Tie sako mėlynus akinius užsidėkite. Kur čia tuos akinius atrasi vidury Sibiro laukų. Atsirado vienas vyras matęs daug pasaulio, dirbęs Aliaskos pusnynuose. Jis patarė ištepti suodžiais paakius, akių vokus, ir tik tas pagelbėjo, tik taip dasikasėm iki savo mėsos, kviečių sandėlių.

Pusnynuose žmonės sušala

Kitą kartą buvo gražu, saulėta. Pasiuntėme kelias dešimts vyrus atkasti šulinį ant gelžkelio, tik šešios mylios nuo namų. Darbą atlikę vyrai — tai buvo kiniečiai — nenorėjo nakvoti barake ten pat, o pasiprašė leisti pareiti į namus. Kelios mylios kad ir pėstiems netaip daug. Leidome. Kiek paėjus jiems pakilo smarkus vėjas, ėmė nešti sniegus, ir... 13 jų sušalo ant kelio.

Bolševikai atėję viską sumaišė. Kartą prie jų gaunu telegramą iš savo firmos: "Please advise general situation". Bolševikai anglų kalbos nemokėjo. Nugriebė tik tą vieną žodį "general". Jiems atrodė, kad aš turiu ryšį su priešingais generolais ir apnyko mane klausti, kur gi yra tas generolas Situation. Vos išsisukau pripuolamai suradęs pažįstamų darbininkų delegaciją."

K. J. Prunskis

APSAUGOS BONAI KAS REIKIA ŽINOTI

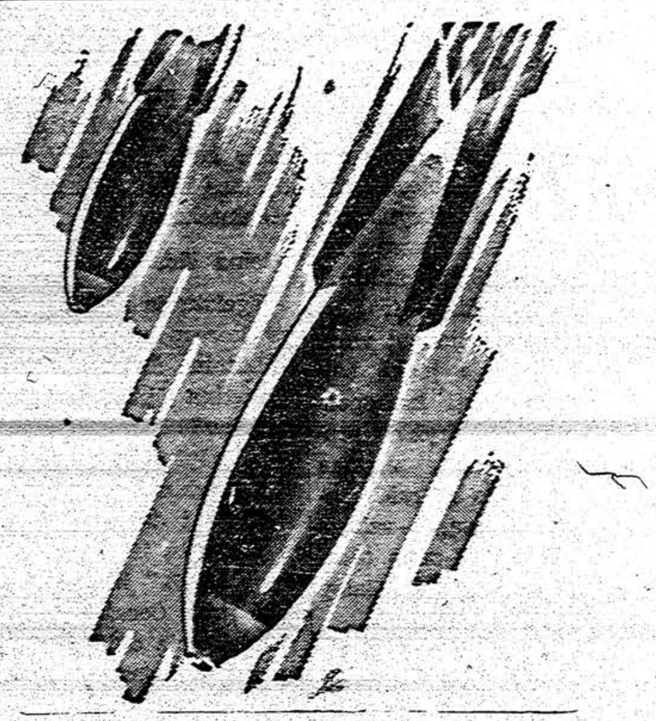

Kad bombos ant mūs nekristų, pirkime Saugumo bonus.

PIRKITE APSAUGOS BONUS!

K. Ką turiu daryti, kad pagelbėti savo sunui, kurs įstojo kariuomenėn?

A. — Jūsų sūnus turi būti aprupintas drabužiais maistu ir naujovine išranga. Tam reikalingi pinigai. Pirkite Apsaugos Taupumo Bonus ir gelbėkite vyriausybei, kad jūsų sūnus būtų viskuo aprūpintas.

A. — Jis stipriai kooperuoja. A. F. of L., C. I. O., geležinkeliečių organizacijos ir ir daug kitų darbo grupių visoj šaly indorsavo Programą.

Pastaba. Įgyti Apsaugos Bonus ir Ženklus kreipkitės į artimiausį paštą, banką, arba taupumo ir skolinimo sąjungą; arba rašykite U. S. iždininkui, Washingtone, D. C. Taip pat Apsaugos Ženklai

NORTHWESTERN WILDCATS TROUNCE OHIO STATE, 14 TO 7

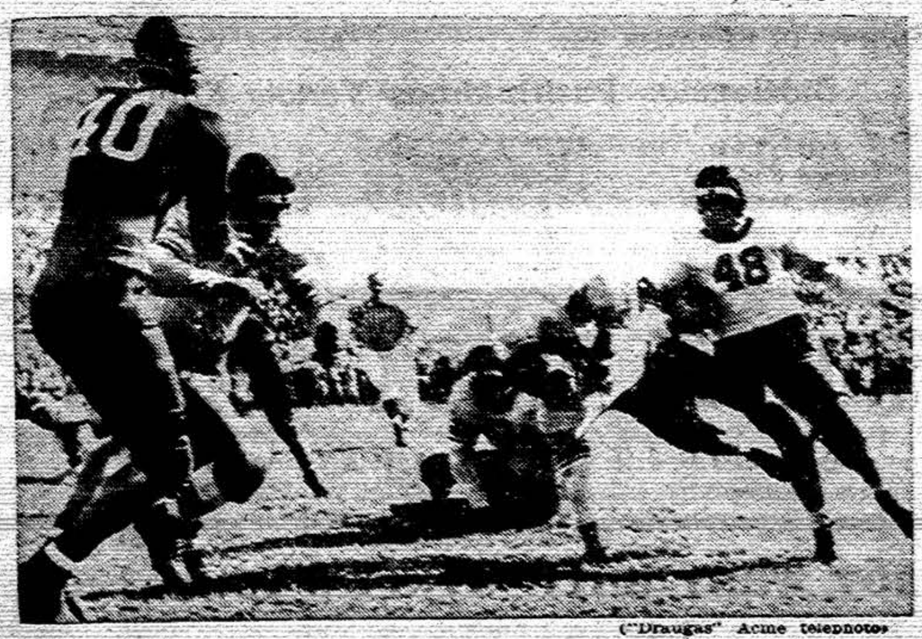

("Draugas" Acme telephoto)

Otto Graham (No. 48), Northwestern halfback whose passes gave Wildcats two touchdowns, carries Ohio State kickoff for long gain with assistance of blocking by George Benson (No. 33). Northwestern beat the Buckeyes, 14 to 7.

Rheumatic Happy; Relieves Pain Quick

Thousands who suffered from the torturing pains of rheumatism, sciatica, lumbago, neuralgia and neuritis—are certainly happy over their discovery of NURITO. Now they have found a quick-acting formula which speedily relieves those exhausting muscular aches and pains. NURITO is trustworthy and dependable—contains no opiates. If you want to feel again the joy of relief from pain—so you can work in peace and sleep in comfort—be wise and try NURITO under this ironclad guarantee. If the very first three doses do not relieve that cruel pain to your satisfaction—your money will be refunded. Don't suffer. Ask your druggist today for NURITO on this guarantee. (P.N.C.)

KAIP "DRAUGAS" ĮKVĖPĖ JAUNĄ MOKINĮ...

Rašo Stasys Pieža

Prieš dvidešimt penkerius metus vienas jaunas berniukas, baltų plaukų, su knygomis po pažaste, bėgo gatve į lietuvių parapijinę mokyklą, kur per kelerius metus gan gerai ištrynė mokyklos suolus. Jis buvo skais taus veido, mėlynų akių.

Jis vargo, dirbo ir knygas vartė per dienas; vieną dieną mokytoja įsakė berniukui parašyti korespondenciją apie mokyklos pramogą į "Draugą." Jaunas berniukas sėdo ir rašė mokykloj per dieną, o vakare namie dar daug savo tėvelio elektros išdegino. Galop gimė kūrinys!

Pirmoji kibirkštis

Pasiuntė "Draugui". Rankos drebėjo, kai įdėjo į pašto dėžutę. Tuomet sekė kelios nemiegotos naktys. Berniukas išlipdavo iš lovos penktą valandą iš ryto laukti atvažiuojančio "Draugo" vežiko.

Po kelių dienų berniuko akys net išlipo ant kaktos, kai išvydo savo kūrinį atspausdintą!

"Draugo" korespondentai

Ir tuo "Draugo" įkvėpimas jaunikaičiui prasidėjo.

Šis jaunikaitis, kaip ir kiti, įstojo į tą "armiją išrinktųjų" — korespondentų.

"Draugo" dienraščio korespondentai yra savotiška klasė: idealūs, pasiskaitę, pasimokę ir darbštūs. Jiems rupi pirmiau parašyti 'Draugui' negu pavalgyti.

Šiam korespondentui, kuris buvo tas berniukas, "Draugas" davė ypatingą dovaną: progą išmokti ir parašyti lietuviškai. Taip pasitarnavo "Draugas" ir visiems korespondentams!

"Ž. Ž." klasės

Man teko būti vienam iš studentų dienraščio "Draugo" korespondentų "Ž. Ž." mokyklos mokinių, kuriuos mokė kun. prof. Ignas Česaitis, buvęs "Draugo" redaktorius. Šios klasės davė mums visiems daug įkvėpimo. Išmokome lietuvių kalbos — žodžiu ir raštu. Kiekvienas korespondentas, kuris lankė šias klases, yra "Draugui" dėkingas.

Daug iš tų "old-taimerių" korespondentų, kurie lankė tas klases, jau neberašo; kai kurie karts nuo karto dar teberašo. Vienas jų buvo Brighton Parko "Iclius"; kitas — Town of Lake "Tyla."

"Old-taimeriai"

Tie senieji "old-taimeriai" korespondentai turėtų testi savo darbuotę, nes didis džiaugsmas ir gera proga visuomenei pasitarnauti. Ypač šios pasaulinės krizės metu, kai idėjos maišosi su "izmais," mums reikia asmenų, galinčių atskirti gera nuo blogo.

Korespondentai gali pakelti ypač savo parapijose daug ūpo ir paraginti visus pavargusius veikėjus prie darbo. Žiūrėk, kur tik mažai aprašyta, ten ir mažai veikta. Tadgi korespondentams užduotis pirmiausia parapijose. Dirbkite! Reikia dirbti ir kad "Draugą" skaitytų, nes mūsų dienraštis tai vienintelis.

Ateina žiema....

Egzistuoja ir dabar 'Draugo' korespondentų draugijėlė. Ateina žiema, ar nebūtų patartina šįmet dirbti dar daugiau? Draugijėlėje yra gerų rašytojų ir veikėjų. Na, atsiraitykime rankoves ir kibkime į darbą! Planuokite paskaitų ir klasių, panašių į "Ž. Ž." klases, kurias vedė prof. Česaitis.

Prieš apie dvidešimts metų esu girdėjęs: "O, "Draugas," kiti lietuvių laikraščiai, lenkų, čekų ir kitų tautų laikraščiai žus amerikonizmo bangose."

Bet taip neįvyko; ir konstatuoju, kad taip neįvyks dar per ilgą laiką. Žinoma, žlugs daug laikraščių, bet daug ir gali pasilikti.

Kaip bitininkas

Man išrodo, kad išsilaikymas daug priklauso nuo korespondentų. Jie paakstina savo raštais darbuotę ir patys prisideda prie darbotės. Veikėjai, ypač mūsų kuopos vadai, turėtų burti ir skatinti norinčius rašyti į "Draugo" korespondentus. Tai labai svarbu! To būtinai reikia! Korespondentų turėtų pridygti visose parapijose, visose lietuvių kolonijose, ir tuomet lietuvių gyvenimas bus taip gyvas darbu, kaip bitininkas.

Ir, tadgi, korespondentai, ypač "old-taimeriai," sveikina dienraštį "Draugą" dvidešimts penkerių metų jubiliejaus proga. Sveikina redaktorių Leonardą Šimutį; korespondentų kolegą Igną Sakalą, administratorių kun. P. P. Činiką ir visą "Draugo" štabą.

Taipgi, "old-taimeriai" nulenkia galvas ir atiduoda pagarbą visiems "old-taimerių" štabo nariams, kurie jau paliko šį pasaulį ir dabar randasi "žurnalistų danguje."

ĮKALTINTAS

George Hill, sekretorius kongreso atstovo Hamilton Fish, resp. iš N. Y., federalinės "grand jury" įkaltintas už jo kreivą priesaiką ryšium su svetimų šalių propaganda.

Asthma Mucus Loosened First Day
For Thousands of Sufferers
Choking, gasping, wheezing spasms of Bronchial Asthma ruin sleep and energy. Ingredients in the prescription Mendaco quickly circulate through the blood and commonly help loosen the thick strangling mucus the first day, thus aiding nature in palliating the terrible recurring choking spasms, and in promoting freer breathing and restful sleep. Mendaco is not a smoke, dope, or injection. Just pleasant, tasteless palliating tablets that have helped thousands of sufferers. Printed guarantee with each package—money back unless completely satisfactory. Ask your druggist for Mendaco today. Only 60c.

RADIO

Šiandie 7 valandą vakare iš stoties WGES, girdėsim reguliarę antradienio radio programą, leidžiamą pastangom Peoples Furniture Company Krautuvės. Šios dienos programoj dalyvaus B. P. M. choro grupė, sesučių Praninskaičių duetas, "Dėdė" Vaitekūnas, "Piršliai" ir kiti. Be to bus patiekta gerų žinių iš Peoples krautuvės apie 25 metinį rudeninį išpardavimą, kuriame yra progos visiems nusipirkti namams reikmenų numažintomis kainomis.

Rep. XXX

Pratinkime vaikus patarnauti ir padėti vyresniems ir silpnesniems.

DETROITAS, spalių 27 d — Šiandie laivyno sekretorius Knox ragino Ameriką būti vieninga, kad būtų galima išvengti Prancūzijos likimo.

Savo kalboje sekretorius pareiškė:

"Prisiminkime Prancūziją, kur dabar vyksta kruvinas kerštas, kurio griebės Prancūzijos valdovai vokiečiai, kad patys išsigelbėtų nuo nužudymo".

Knox taip pat pabrėžė, jog paskyri incidentai neįvels Amerikos į karą.

Naciai atidėjo mirties bausmę Bombardavo Hamburgą

LONDONAS, spalių 27 d. — Aviacijos ministerija šiandie paskelbė, jog skaitlingi būriai Anglijos bombanešiai pravedę smarkias atakas Hamburge.

Kiti britų bombanešiai apmėtę bombomis Cherbourgą ir Nantes, Prancūzijoje Egersund, Norvegijoje.

Šiose atakose žuvę keturi bombanešiai. Tuo tarpu šiandie šiaurinėj Prancūzijoj pašauta du vokiečių kovos orlaiviai.

TOKIJO, spalių 27 d. — Šiandie Japonijos premjeras gen. Tojo pareiškė, jog Japonija toliau tęs savo ekspancijos programą ir jokie tarptautiniai įvykiai neįsiengs jos sulaikyti.

Savo kalboje aukštesniesiems pareigūnams premjeras pareiškė, jog "pasitraukimo negali būti".

Pasak jo, pasaulio įvykiai besikeičią taip skubiai, kad esą sunku pasakyti, ką atei tis žada Japonijai.

Aišku, JJaponijai teksią susitikti su sunkumais, bet "jei Japonijos milijonai susijungs ir žengs pirmyn, niekas nesitengs sustabdyti".

Nieko nėra blogiau žmogui, kaip neturėti jokių trošKimų. Grimmas

TURTAS VIRŠ .. $6,000,000
APART APSAUGOS, TURIME ATSARGOS FONDĄ VIRŠ. $535,000
Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų
MES MOKAME 3% ANT PADĖTŲ PINIGŲ
Valandos: Kasdien — 9 val. iki 4 val. p. p.
Trečiadieniais — 9 val. iki 12 val.
Šeštadieniais — 9 val. iki 8 val. vak.
STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER - PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"
PAMINKLAI
MENIŠKAS DARBAS
ŽEMOS KAINOS
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Venetian Monument Co.
527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

(Įsteigta 1888 m.)
PETER TROOST MONUMENT CO.

MENIŠKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI
PASITIKĖJIMO MUMIS REKORDAS
šeimynos rankose!
Ši firma virš 50 m. tos pačios
John W. Pachankis
PIRKITE DABAR — SUTAUPYSITE PINIGŲ — LENGVI IŠMOKĖJIMAI.
KREIPKITĖS Į
LIETUVĮ VICE-PREZIDENTĄ:
JOHN W. PACHANKIS
OFISAS IR PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645
REZIDENCIJA: 5919 South Troy St. Tel. REPublic 4298
VALANDOS: Kasdien 9 iki 9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9 iki 6 val.

SALOMĖJA VERTELKIENĖ
(Gyv.: 3148 S. Lituanica Ave.)

Mirė spal. 25 d., 1941, 2 val. vak., sulaukus pusės amž.

Gimus Lietuvoje. Kilo iš Telšių miesto.

Paliko dideliame nuliūdime: 2 dukteris, Estelle Ahern ir Zentą Thomas, Leonore Waisnor ir Zentą Frank; 3 sunus, Martin, Leo ir marčią Mary, Peter ir marčią Eleanor; 10 anūkų, pussesserį ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Velionė priklausė prie Tretininkų ir Apašalystės Maldos draugijų.

Kūnas pašarvotas S. P. Mažeikos koplyčioje, 2319 S. Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spal. 29 d. iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:— **Dukterys, Sunai, Zentas, Marčios, Anūkai, Pussesserė ir Giminės.**

Laid. direktorius S. P. Mažeika, tel. Yards 1138.

PASKUTINIS PAGERBIMAS

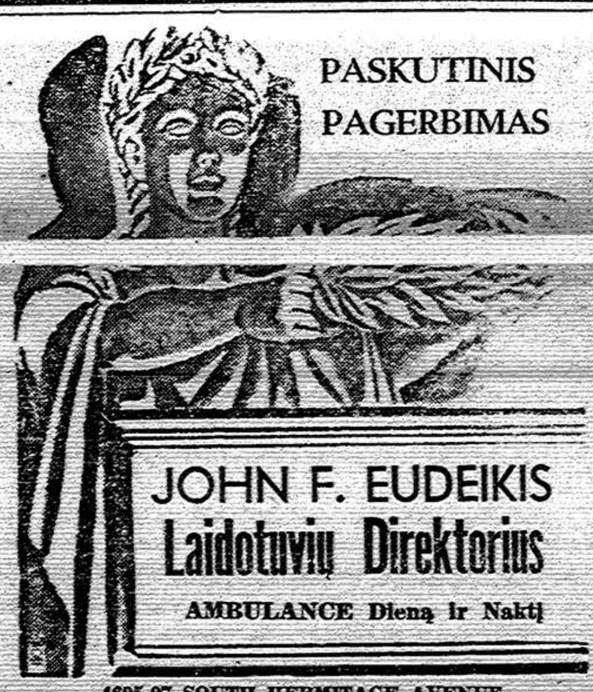

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727
Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Saltimieru.

DOMINIKAS KURAITIS, Sav. Rez. Tel. VICTORY 2089
Didžiausias Pasirinkimas Vartotų Karų
AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
"Shorty"
Buick
MŪSŲ NAUJAM VARTOTŲ KARŲ SKYRIUJE
935 West 35th Street
Chicago, Ill.
MILDA BUICK SALES
VIENINTELĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA
Nauja Vieta:
907 WEST 35TH STREET, CHICAGO
Telefonas: LAFayette 2022

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO DALYSE
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street
Skyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARds 1419
J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572
S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue
Tel. YARds 1138-1139
I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARds 0781-0782
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue
Tel. YARds 4908
ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142
LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Laiškas Marijai

Brighton Park. — Spalis, tai Jūsų mėnuo — mėnuo paskirtas Jums ir gražiausiam išsireiškimui maldoje — ražančiui.

Kaip ir visi žmonės, mes įpratusios prašyti pagalbos visuose reikaluose, nes žinome, kad nebūsim atstumtos, bet, Marija, mes nenorim vis Jus varginti savo bėdomis ir niekados nepadėkoti už suteiktą pagalbą ir ramybę. Taigi, sumanėm kokiu nors būdu Jums parodyti, kad tikrai Jus mylime ir esame Jums dėkingos. Tuomi manydamos, visa spalio mėnesį paaukojome Jūsų garbei.

Kadangi ražančius yra Jūsų malda, kiekviena sodalietė pasižadėjo kalbėti dalį ražančiaus kasdieną. Ir, štai, ražančius atkalbėtas! Taigi, Marija, mes tą ražančių Jums paaukosim sudarytą iš gyvų gėlių per ražančiaus pamaldas, kurios bus šį vakarą bažnyčioje. Visos sodalietės dalyvaus, ir ražančius bus Jums įteiktas per Sodalicijos valdybą, kurią sudaro Adelina Vaikutytė. Ona Baranauskaitė, Valerija Krauchunaitė, Irena Pakeltytė ir Marytė Gudavičiūtė.

Nors maža mūsų dovana, bet tuo būdu mes stengsimės parodyti Jums savo meilę ir tikimės, kad priimsite mūsų gyvų gėlių ražančių, kurį sudaro mūsų dėkingumo maldos.

Liekame Jums amžinai dėkingos, **Sodalietės**

Išsisukinėtojas nuteistas kalėti

Frank W. Skultety, 26 m. amž., federaliniam teisme prisipažino kaltu, kad jis iki šio laiko išsisukinėjo nuo kareiviavimo. Teisėjas W. H. Holly jį nuteisė du metus kalėti.

Draftо boardo pašauktas kareiviauti Skultety išsisuko pasisakęs, kad tas nesuderinama su jo sąžine. Kad taip, tai jis nuo kareiviavimo atleistas ir pasiųstas į "Conscientious objectors" stovyklą arti Legro, Ind. Praeitą birželio mėnesį jis tenai nusigėrė ir sukėlė maištą prieš autoritetus. Tad grąžintas Chicagon ir jo drafto boardas jį pašaukė patikrinimui. Jis tai pančigė ir buvo areštuotas.

Teismui pasiūlyta, kad kaltinamasis būtų sąlyginiai paleistas. Bet teisėjas nesutiko. Pareiškė, jo rekordas rodo, kad jis yra stačiai puslaukinis, nedrausmingas. Ir nuteisė dviejus metus kalėti.

Laivyno diena

Užvakar ir vakar Chicagoj ir visoj šaly minėta U. S. laivyno diena. Vakare per radiją kalbėjo prez. Roosevelt as.

Užbaigtos bažnyčios konsekracijos iškilmės

Vakar užbaigtos Švč. P. Marijos Maloningiausios bažnyčios konsekracijos iškilmės, kurios pradėtos šeštadienį. J. E. Arkivyskupas S. A. Stritch bažnyčią konsekravo.

Sekmadienį iškilmingiausias mišias konsekruotoj bažnyčioj pontifikavo arkivyskupas A. Vachon iš Ottawa, Kanadoj.

Vakar gi iškilmingąsias mišias pontifikavo Chicagos auxialiarus vyskupas W. D. O'Brien.

Per praeitus 30 metų Chicagos arkivyskupijoj tai pirmoji bažnyčia konsekruota.

Harvey miestelio sukaktis

Harvey miestelis šią savaitę iškilmingai mini savo 50 metų inkorporavimo sukaktį.

Išrinkta iškilmių karalienė. Įvyks vaikštynės ir kitos įvairios pilietiams pramogos.

Joliete policija suėmė 6 žudikus

Jolieto policija suėmė šešis plėšikus, kurie spalio 19 [illegible] Lockporte užpuolė taverną ir nužudė jo savininką Iver Olson, 32 m. amž.

Areštuotieji yra: Thomas Shroba, 20 m., Walter Ferguson, 18 m., Paul Kocicko, 22 m., Steve Kubas, 25 m., Steve Ruzon, 24 m., ir Robert Pedersen, 18 m. amž. Visi yra iš Jolieto ir apylinkių. Ir kai kurie jų po kelis kartus jau yra bausti bausmine valstybine mokykla.

Piktadariai tavernininką nušovė jam su draugais mimint savo vienerių metų vedybų sukaktį.

Dėka policijos energingam žygiui jie visi išgaudyti.

Prigėrė medžiotojas chicagietis

Valčiai apvirtus Illinois upėje prigėrė ančių medžiotojas Joseph Amico, 35 m. amžiaus. Su juo buvę kiti.

Nelaimė įvyko arti Chillicothe, Peoria apskrity.

Futbolo bilietai jau pardavinėjami

Chicago mayoro E. J. Kelly aštuntosios metinės "All City championship football" rungtynės tarp katalikiškų ir viešųjų vidurinių mokyklų futbolo lygų įvyks lapkričio 29 d. Soldier Field, Grant parke.

Visose viešosiose mokyklose bilietai jau parduodami: 25c. mokiniams ir $1.00 pašaliniams.

Pelnas skiriamas sušelpti vargšus Kalėdomis.

JARRIN' JAWN TO WED

Draugas" Acme (telepnoto)

John Kimbrough, Texas All-American backfield star who has turned pro, and Barbara Golding of Houston, Tex., who are to be married Monday in New York.

PENKI JUODUKAI PLĖŠIKAI IŠ TĖVO ATĖMĖ PASKUTINIUS 11 CENTŲ

Andrew Tanrazas, 28 m. amž., 810 Hyde Park bulv., paskutiniais turimais 11 centų ėjo į krautuvę nupirkti pieno savo kūdikiui. Jį beeinantį sulaikį penki jauni negrai su peiliais. Ir iš jo atėmė paskutinius tuos 11 centų. Apie tai jis pranešė Hyde Park nuovados policijai.

Sekliai D. Bohan ir H. Sullivan įtekė jam dugną koją ir netekęs turėto darbo. Jo dukrelė Cecilija, 6 m. amž., rugsėjo mėnesį nukrito laiptais ir palaužė abi rankutes. Pagaliau, nuoma už butą nemokėta.

Du žuvo, 16 sužeista arti Hinsdale

Lemont plente, arti Hinsdale, autobusas susidaužė su automobiliu. Automobiliu važiavę du žmonės žuvo, o autobuse 16 keleivių sužeista.

Žuvusiųjų automobilis turėjo New Yorko "laisnius."

Per 9 mėnesius 42 vaikai žuvo gatvėse

Mayor Kelly's Keep Chicago Safe Committee generalinis sekretorius George Fleming praneša, kad Chicagos gatvėse šiemet per pirmuosius devynis mėnesius (nuo sausio 1 iki rugsėjo 30) 42 vaikai, nuo 5 iki 14 m. maž., žuvo nuo automobilių.

Iš jų tik aštuoni žuvo mokyklų valandomis nuo 8:00 ryto iki 4:00 popiet. Kiti visi žuvo kitomis valandomis. Mokyklų valandomis automobilių visos 8 aukos buvo mergaitės.

Susipešė; policija rado brangenybes

Janesville, Wis., vienam kabine susivaidė du vyrai Edward Murray, Ione Patterson ir moteris Mrs. Frances Murray. Per muštynes Edward Murray žuvo. Jam buvo įskelta galva. Policija sulaikė Patterson ir moterį. Pas juos rasta 6,000 dol. vertės brangenybių.

Paaiškėjo, kad tos brangenybės pavogtos Chicagoj iš Mrs. P. Lordos namų, 6939 Chappel ave. Pattersono moteris šiuose namuose tarnavo ir apvogė.

CLASSIFIED

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

REIKALINGI DARBININKAI

HELP WANTED — VYRAI

VAIKINAI — 16 metų ir suvirš amžiaus reikalingi nuolatiniams sveikatingiems darbams. Patyrimas ne svarbu. Veltui uniformos duodamos. Atostogos su mokesčiu. Atsikreipkite į "employment office" pirm 11 val. rytais.

WESTERN UNION TELEGRAPH CO.
417 So. LaSalle St.

REIKALINGI B. and S. AUTOMATIC OPERATORIAI. Tiktai "1st class" patyrusieji vyrai lai atsikreipia.

EVERSHARP
1800 Roscor Street

"JEWELERS" — "class ring filers" ir brangių akmenų "setters". Nuolatini darbai geriems darbininkams ir nebus paleidimo nuo darbo po Kalėdų švenčių. Kreipkitės prie:

GEORGE SPIES, INC.,
4140 No. Kolmar Avenue

REIKALINGI DARBININKAI PRIE "PICTURE FRĖMŲ — patyrusi. Taip pat auksotojai. Kreipkitės į:

400 NO. STATE STREET

HELP WANTED — MOTERYS

REIKALINGA MERGINA prie namų darbo. Pageidaujama katalikė mergina. Apsibūti ant vietos.
TELEFONUOKITE: EUCLID 5450

SALDAINIŲ PARDAVIMUI MERGINOS, nuo 17 iki 27 metų. Nuolatini darbai. Tik gražios merginos lai atsišaukia. Matykite Mr. Shapiro.
CONFECTION CABINET CORP.
430 W. Erie Street

HELP WANTED
AD — DEPT
127 No. Dearborn St.
Tel. Randolph 9488—9489

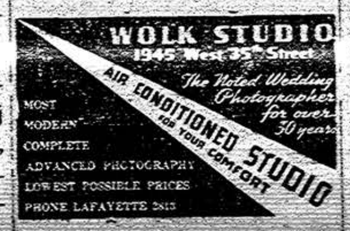

NAMAI — FARMOS

Kas ką turit mainyti arba norite pigiai pirkti, greitai parduoti, naują namą pastatyti, seną pataisyti, kreipkitės pas **C. P. Suromskis Company.** Taipgi turime didelį pasirinkimą senesnių namų ant lengvų išmokėjimų:

13 cottagiai nuo $2,500 ir aukščiau.
18 bungalų nuo $4,700 ir aukščiau.
12 2-fletų nuo $6,500 ir aukščiau.
9 3-fletų nuo $9,500 ir aukščiau.
16 4-fletų nuo $13,500 ir aukščiau.
3 8-fletų nuo $16,500 ir aukščiau.
7 10-fletų nuo $22,500 ir aukščiau.

Taipgi turime visokių bizniavų namų, visokio didumo su visokiais biznias. Kam reikalinga gerų farmų, ražų arba didelių, galima pirkti arba mainyti. Su visais reikalais kreipkitės prie: —

CHARLES P. SUROMSKIS & CO.
6921 So. Western Avenue,
Tel. REP. 3713 — Vak. PRO. 1111

PAIEŠKOMI AGENTAI

Reikalinga — gerų, teisingų vyrų, agentavime, laikraščių pardavinėjime įvairiose kolonijose. Šaukite — **CANal 8010** numatyti pasikalbėjimo laiką.

KAMBARYS IŠRENDUOJAMAS

Gražus gyvenimui kambarys išrenduojamas pavieniui asmeniui ar porai. Galima ant vietos gaminti valgius. Kambarys gerai apšildomas. Reikalaujantieji pašaukite telefonu: **VIRginia 1218.**

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau savo kaimynų Dominiko Černiaus ir Elzbietos Černiūtės, kilusių iš Butėnų kaimo, Šimonių parapijos. Maloniai prašau atsiliepti.

DOM. DAČIULYTĖ-KONDRAT
Elmgrove Road, No. 6,
Rochester, N. Y.

Britai cenzuruoja firmų laiškus

"Wood Products" žurnalo leidėjas ir redaktorius Maurice B. Bendleton iškelia aikštėn, kad britai pagaliau ėmėsi cenzūruoti ir iš Pietinės Amerikos siunčiamus laiškus į J. A. Valstybes.

Pendleton gavo vieną firmos laišką iš Brazilijos ir rado britų cenzūros atidarytą.

Washingtono vyriausybė tai žino ir leidžia britams daryti, kas tik jiems tinkama.

KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ REMKITE IR PLATINKITE

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

PASKOLOS
GREIT IR PIGIAI
ANT 1-mų MORGIČIŲ
Mėnesiniais atmokėjimais

Mutual Federal Savings
and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Rd.
EEN. J. KAZANAUSKAS, Sec.
TURTAS VIRŠ $1,100,000.

AR LAIKAS NAMUS PATAISYTI?
Kreipkitės pas
Charles Yushas
Lietuvis Kontraktorius
Ir Karpenterys

Nesenai sugrįžęs iš Ellwod, Ill valdžios darbų — dabar užsiima visokiais namų darbais
Turi 43 metų patyrimo
2223 West 23rd Place
Tel. Canal 5014

PASKOLOS — namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas.

VASARA JAU ČIA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI

Tapkite Finansiniai Nepriklausomi!!!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3½%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR ĮSTVERMĖS REKORDAS

45 Metai Sekmingo Patarnavimo, Nenuskriaudžiant Nei Vieno Klijento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CAL umet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jos. M. Mozeris, Sec'y.

Mix Lemon Juice AT HOME TO RELIEVE RHEUMATIC PAINS

Money Back—If This Recipe Fails

Good news travels fast—many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pain—have found that by adding two tablespoonfuls of Allenru to one tablespoonful of Lemon Juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago.

It's no surprise either, for Allenru is a 15 year old formula to relieve rheumatic aches and pains. In fact—if it does not help—your money back. What could be fairer? Get Allenru today at any live druggist. Only 85 cents—Do it Now.

Jūsų Gražus Apsirėdymas -Mūsų Specialybė

ŠAVIAUSIAS PASIRINKIMAS
SUKNELIŲ
BLIUSKELIŲ
PIRŠTINIŲ
KOJINIŲ
POCKETBOOKŲ
KORSETŲ
KŪDIKIAMS DRABUŽIŲ
V. VILEIŠIENĖ, SAV.
GLAMOUR
FROCK SHOP
5922 W. Roosevelt Rd.
Tel. AUSTIN 1175

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items

ALEX ALESAUSKAS & SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Aven
Telefonas REPUBLIC 6051

SUTAUPYSI PINIGŲ, DAUG DARBO IR SVEIKATĄ. ĮSIGYK GERIAUSIĄ IR STIPRIAUSIĄ ŠIŲ DIENŲ STOKERĮ

LINK-BELT, Visiškai Automatiškas
ŠLEGAITIS
STOKER SALES
6921 So. Western Ave. REPublic 3713
* ĮVEDU ŠILUMĄ * BOILERIUS * IR SUTAISAU SENUS

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta **AMBROSIA Alų**, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino **NECTAR**. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Jubiliejaus Bankietas - Žavėtinas Pasisekimas!

Niekad nebuvo tiek žymių asmenų po vienu stogu lietuvių parengimuose!

Ką susirinkusieji matė per "Draugo" jubiliejinį bankietą Dariaus ir Girėno salėje, nei vienas Amerikos lietuvis nėra matęs. Susirinko tiek žymių asmenų švęsti "Draugo" dienraščio sidabrinį jubiliejų, kad nei salėje nebuvo vietos. Jubiliejaus bankietas buvo žavėtinas pasisekimas!

Atvyksta Majoras!

4:30 popiet bankieto dalyviai jau pradėjo rinktis į salę. Penktą valandą pusė salės jau buvo pilna susėdusių prie stalo. O šeštą valandą nebeliko vietų.

6:30 valandą per salę perbėgo garsus šnibždėsys: "Majoras atvyko!"

Majoras Edward J. Kelly, įėjo į salę legionierių lydimas; puikiai uniformuoti, legionieriai saliutavo garbingam svečiui. Žavėtinas buvo reginys.

Bankieto dalyviai labai gražiai pasirodė. stovėdami ir gausingai reikšdami savo pagarbą kilniam svečiui.

Atvyksta Arkiv. Stritch

Už kelių minučių po majoro atvykimo atvažiavo J. E. Samuel A. Stritch, Chicagos Arkivyskupas, su savo sekretorium kun. Fitzgerald. Jo Ekscelencija prieš tai buvo sustojęs Aušros Vartų parap. klebonijoje, kur visa delegacija Chicagos lietuvių klebonų buvo susirinkus priimti aukštą svečią.

Kai atvyko Jo Ekscelencija prie salės durų, visa eilė legionierių pasitiko svečiai ir saliutuodami nulydėjo prie garbės stalo, kur laukė kiti žymūs svečiai. Susirinkusieji šventa tyla pagerbė Jo Ekscelenciją. Arkivyskupo maloni šypsena visus nustebino, o jo malonumas patraukė visų širdis.

Visa eilė žymių asmenybių

Nei vienas asmuo nežinojo kiek žymių asmenų buvo susirinkę, kol vakaro vedėjas, Frank Mast, jų neperstatė. Niekad lietuvių tarpe neįvyko toks gausus susirinkimas tokių žymių asmenų.

Prie garbės stalo tikrai turėjo sėdėti tris ar keturis syk tiek, bet kuriems teko sėdėti kitur.

Prie garbės stalo, šale Jo Ekscelencijos ir Chicagos majoro sėdėjo: vakaro vedėjas Frank Mast, senatorius Daily, teisėjas John C. Lewe ir jo žmona, Michael J. Flynn, County Clerk, teisėjas John T. Zūris ir jo žmona, pral. Mykolas Krušas, kun. Paškauskas, kun. Dr. J. Končius, S. T. D., "Draugo" redaktorius Leonardas Šimutis ir jo žmona, Lietuvos Konsulas Petras Daužvardis ir jo žmona, daktarė Constance O'Britis (Mastauskienė), ir kongresmonas J. Sabath.

Prezidento Sekretorius kalbėjo

Į "Draugo" bankietą buvo atvykęs ir kalbėjo vienas iš prezidento Roosevelto sekretorių, Mr. Eugene Casey, Administrative Secretary of the President, kuris šiomis dienomis yra advokato C. Chesnul svečiu ir sykiu atvyko į bankietą. Brighton Parko Ward komiteman Zintak ir alderman Hartnett buvo prie Demokratų stalo, kurį organizavo lietuvis Al. G. Kumskis, kuris yra Commisioner of Chicago Parks. Legionierių komanderis, Kaspar su buv. komanderiu Mickeliunu ir visa eile legionierių dalyvavo, o Darius-Girėno postas dar prisidėjo su $50 dovana jubiliejaus proga.

Bankieto salėje matėsi Chicago Herald American laikraštininkas, Stasys Pieža, kuris tiek daug aprašymų yra talpinęs savo laikraštyje apie patį bankietą.

Lietuvis fotografas, Julian Urban, iš visų pusių traukė paveikslus, kuriais "Draugo" skaitytojai gali gerėtis. Mums yra didelė garbė turėti tokius laikraštininkus mūsų parengimuose.

Daug telegramų

Bankieto metu gauta telegramų: kunigas A. Martinkus, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas, sveikino dienraštį su $25.00 dovana. Kitos telegramos buvo nuo: Thomas J. White, General Manager of the Herald American; kun. M. N. Starzynski, redaktoriaus lenkų dienraščio "Dziennik Chicagoski"; Tėvų Mrijonų Provincijolo kun. Dr. K. Rėklaičio, M.I.C., S.T.D.; Aldermano J. Rostenkowskio; Žilevičių iš New York; Lietuvių Studentų iš St. Charles seminarijos, Frank Petru, president of the Cicero Board of Education, ir kitų.

Taip, "Draugo" bankieto komitetas tikrai puikų rekordą padarė. Šiuo parengimu ir turėsime ir net per kelias dienas pasakoti Jums apie mūsų didelį pasirodymą visuomenėje.

X.

"Pradžioj randasi tikėjimo atšalimas, iš šio abejonės, vėliau prieštaravimas ir pagaliau neapykanta ir pašaipa. Pusiau galvojimas veda prie velnio, o pilnas galvojimas veda prie Dievo" — pasakė žymus poetas ir rašytojas F. W. Weberis.

Vaizdas iš "Draugo" 25 metų jubiliejaus bankieto, Dariaus-Girėno salėje.

Chicago majoro Edward Kelly kalba, kurią jis pasakė "Draugo" - dienraščio jubiliejaus bankiete praeitą sekmadienį

The word "Draugas" means **friend...** there could be no better name for a newspaper when it is a real friend to its community — works for its interests — tries to bring out the best in its people.

The community newspaper today is in a position to do the job of a lifetime — they have a better knowledge of the pulse of the people in the neighborhood — they know what they are thinking — where their closest interests lie.

When the guiding force of a paper is a man of the nigh ideals and courageous thought as your own Father Cinikas, the people may be sure that their cause will never be a futile one.

He knows his own — his criticisms are just — as his words of encouragement are generous.

The civic body of Chicago would have little meaning were it not for the "soul" of the people who go to make it up.

Men of his calling are character builders — the material progress of a paper is as nothing to them if they cannot honestly feel that it is working for the good of their people. If only Chicago could have more newspapers with as splendid a masthead. They are keeping alive the fundamental virtues that made America a nation of good-living, high-thinking men and women.

In the mad rush of present living, too many have forgotten the homely precepts that guided their parents, the first settlers of this great nation.

Easy living never made a nation strong — and it has never helped men grow closer to God — yet where, in the face of disaster and overwhelming odds, can a man find the enduring kind of courage he needs — if he has lost his spiritual source of all comfort.

It is allright to become Americanized, as we call it but in the most modern of worlds there must be room for the spiritual as well.

It was all right to outgrow the horse-and-buggy — the kerosene lamp — the bustle and the shawl — but we can never outgrow the teachings of the old folks to whom their faith came first.

As a race the Lithuanian people have been the good example of what makes sound citizens — it is plain, honest, sturdy and decent living.

To Chicago they have been a credit — and the children of this generation have a great example to follow in the heroic living of their parents, many of whom suffered great hardship to finally win the kind of living they came here in search of.

It was never easy living — it was good living. Their strength was not alone in strong backs and able hands, — for they kept it always renewed in devotion to their faith, and in practicing its precepts in their daily life.

In having a community newspaper they called "Friend" — they knew that their ideals were respected and upheld. They shared a common thought: to make better citizens of the boys and girls growing up about them — to develop and hold fast to the rich heritage of their national traits — to give to this country the best they had — to be good Americans here as their parents had been good Lithuanians there.

That is the best kind of gratitude a man can return to the country of his adoption — raising his children in the fear of God — building them strong in the natural talents of his race.

The Daily Draugas is to be congratulated for its fearless stand against all forces that would be an influence for evil in the community.

To its Editor Father Cinikas, I am proud to extend Chicago's gratitude and good wishes.

Keep up the good work!

SVEIKINIMAI "DRAUGO" JUBILIEJAUS PROGA

Džiaugiuosi "Draugo" sidabriniu jubiliejumi! Kiek darbo, nervų ir pinigo įdėta per tuos praėjusius dvidešimts penkerius metus! Ir kiek maža dėkingumo bei įvertinimo gaunama už tai nuo savo brolių katalikų, kurių labui dienraštis leidžiamas.

Telaimina Kristus Karalius savo ištikimuosius spaudos kovotojus, Leidėjus, Redaktorius, Bendradarbius bei visų rūšių Rėmėjus. Būdamas sunkiose aplinkybėse, ir dar vienuolis, negaliu paremti Jūsų kilnių pastangų pinigine auka. Bet savo malda prie Altoriaus ir, kiek aplinkybės leis, vienu kitu rašinėliu, o kiekvienose misijose paraginimu žmonių prenumeruotis "Draugą", remsiu kiek galėsiu.

Ilgiausių metų!

Su tikra pagarba

Kun. J. Kidykas, S.J.

Phila., Pa.

Per šimtmečio ketvirtdalį tu kovojai garbei Visagalio; už Bažnyčią Jo šventą ir Tėvynę tu, kaip liūtas, statei savo krūtinę.

Per dvidešimts penkis metus Tu švietei mūsų namus. "Draugužį". Linkime tau gyvuoti tūkstantį metų ir dar su kaupu. Su artimo meile priešus nugalėti, įgyti milioną naujųjų draugų.

Petras Cibulskis

"Kiekvienas žmogus alksta Dievo", — pasakė graikų rašytojas Homeras.

CONRAD
Fotografas

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.
420 W. 63rd Street
Tel.: Biznio - ENGlewood 5883
Rez.: - ENGlewood 5840

WHOLESALE
LIQUOR ĮSTAIGA

Išveziojame po visą Chicago
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ
E. KANTER, Sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

Klausykitės
Sophie Barcus
Rytinės Radio
VALANDOS
IŠ STOTIES
W. G. E. S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Taipgi Pirmadieniais 7:00 val. vakare.
Išgirskite Vėliausias Žinias, Muziką, ir kitus Įdomius Pranešimus.

NEŽIŪRINT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE — AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGOS IR APYLINKĖS LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:
MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲJ

Vienintėlis ir Smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!
— DEŠIMTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC—1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

Aplink mus

× **Aušros Vartų bažnyčioje** praeitą sekmadienį iškilmingose šv. Mišiose padėkotí Dievui už laiminimą kelio dienr. "Draugui" eiti į visus pasaulio kraštus, dalyvavo "in corpore" "Draugo", "Amerikos" ir "Lietuvių Žinių" redaktoriai, taip pat daug žmonių iš kitų kolonijų.

× **"Draugo" — dienraščio** bankiete praeitą sekmadienį tarp minios svečių iš aplink mus, gausu buvo svečių ir iš toliau: Waukegano dr. J. Žekas su žmona, Gary: J. Aukškalnis su sūnum, Mikėnų šeima, A. Nenienė ir k. Iš Indiana Harbor kun. K. Bičkauskas, kun. J. Naudžius ir k. Iš Kenosha: P. Jusis.

× **Moterys raudonojoj audroj** — tai nepaprasti pergyvenimai moters bolševizmo siautėjimo pradžioje. Pradėkite skaityti nuo pat pradžios. Lauksite kiekvieno numerio.

× **Dr. Vileišio ir kun. K.** Baranusko prakalbos Brighton Parke įvyks ryt spalių 29 d., parapijos salėj, 8 val. vakare. Atsilankę išgirs naujų žinių apie bolševikų ištremtus Sibiran lietuvius.

× **Liet. Vyčių Chicagos apskr. choras** dainavimo pamokas laikys kas antradienio vakarą Lietuvių Auditorijos salėj. Chorą veda jaunas gabus muzikas L. Šimutis, Jr. Balsingas jaunimas kviečiamas prisirašyti prie choro.

× **Viešosios rinkliavos — Tag Day** darbininkai — rinkėjos ir kiti rytoj vakare renkasi į Dariaus-Girėno salę pasitarti ,pasiinformuoti, pasidalinti darbais, pasiimti dėžutes ir ženkliukus. Visi, kas nori pasidarbuoti kilniam lietuvių dramtinių šelpimui, atvykite į šį susirinkimą. Tag Day organizuoja Lietuvai Gelbėti Fondas (veikiantis prie Federacijos) ir National Relief Fund.

× **"Draugo" Gary, Ind.,** agento J. Aukškalnio pasidarbavimu, būrys Chicago Heights lietuvių dalyvavo mūs dienraščio bankiete.